

Fredag den 25. januar 2013 (D)

1

51. møde

Fredag den 25. januar 2013 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 115:

Forslag til lov om ændring af regionsloven og lov om kommunernes styrelse. (Bemyndigelse til at fastsætte regler om adgang til at budgettere med generelle reserver).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager).
(Fremsættelse 10.01.2013).

2) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 21:

Forslag til folketingsbeslutning om højere straffe for bortskaffelse af bogføringsmateriale og bilag ved konkurser.

Af Peter Skaarup (DF), Tom Behnke (KF) m.fl.
(Fremsættelse 02.11.2012).

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 29:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af et loft over antallet af værgemål, en enkelt værgemål kan varetage.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.
(Fremsættelse 15.11.2012).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelse:

Peter Skaarup (DF), Preben Bang Henriksen (V), Tom Behnke (KF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 54 (Forslag til folketingsbeslutning om forhøjelse af straffen i sager om ærekrænkelser).

Titlen på den anmeldte sag fremgår også af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 115:

Forslag til lov om ændring af regionsloven og lov om kommunernes styrelse. (Bemyndigelse til at fastsætte regler om adgang til at budgettere med generelle reserver).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager).
(Fremsættelse 10.01.2013).

Kl. 10:00

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Martin Geertsen som Venstres ordfører.
Kl. 10:00

(Ordfører)

Martin Geertsen (V):

Da vi havde gruppemøde i går i Venstre og drøftede den her sag kort, var der en af mine gode gruppekolleger, som mente, at jeg som ordfører på den her sag burde drille regeringen med, at da de nuværende regeringspartier var i opposition, ville de formentlig have fremturet med bemærkninger om, at det var indgreb i det kommunale selvstyre og udtryk for mistillid til det lokale demokrati, hvis Folketinget i forrige regeringsperiode skulle have behandlet et lovforslag som det her.

Min gode kollega mente også, at jeg burde minde regeringen om, at den i indeværende periode har lettet presset på kommunerne, for så vidt angår frit valg og konkurrenceudsættelse, mens man altså nu vil ned og detailkontrollere kommunernes og regionernes budgetlægning. Jeg svarede min kollega, at vi hellere skulle glæde os over, at regeringen ønsker mere åbenhed og mere gennemsigtighed omkring den kommunale og regionale budgetlægning, hvorfor jeg selvfølgelig under ingen omstændigheder havde til sinds at drille regeringen med dens noget dobbelttydige håndtering af landets kommuner og regioner. Så det vil jeg naturligvis lade fuldstændig være med.

I Venstre er vi umiddelbart positive over for at skabe nogle faste rammer for kommunernes og regionernes anvendelse af generelle reserver og bufferpuljer. Det er vi, for det første fordi kommunernes og regionernes økonomi jo udgør en endog meget væsentlig del af samfundsøkonomien, og regionernes og kommunernes økonomi udgør videre en meget væsentlig del af bestræbelserne på at holde de offentlige udgifter i ro, hvilket jo er særdeles vigtigt, måske særlig i en krisetid. Her er det naturligvis væsentligt for at kunne indfri den bestræbelse, at der er mest mulig gennemsigtighed i den kommunale og regionale budgetlægning.

For det andet, og det har naturligvis sammenhæng med det første argument, er det selvfølgelig også vigtigt, at man som borger, lokalpolitisk opposition og lokal presse kan følge med i, hvordan kommunerne og regionerne mere præcis agter at anvende borgernes penge. Så vi er umiddelbart positivt over for denne lovændring.

Så skulle jeg i øvrigt hilse fra Det Konservative Folkeparti, hvis ordfører desværre ikke havde mulighed for at være til stede i dag, og sige, at De Konservative ligeledes er positive over for dette forslag.

Kl. 10:03

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Så er det hr. Jan Johansen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:03

(Ordfører)

Jan Johansen (S):

For os Socialdemokrater er det rigtig vigtigt, at der er styr på økonomien. Det duer ikke, at der bliver brugt flere penge end planlagt. Det er rigtig vigtigt, at pengene passer, for ellers bestemmer vi ikke selv. Det er også rigtig vigtigt, at kommunerne har de bedste værktøjer til at styre deres økonomi.

Det er et bredt flertal i Folketinget, der står bag budgetloven, der skal sikre, at staten, regionerne og kommunerne er forpligtede til at have styr på deres økonomi. På den måde kan danskerne være sikre på, at vi gør alt, for at pengene passer, at der ikke bliver brugt mere, end der er råd til. Dagens lovforslag skal ses i sammenhæng med budgetloven. Det understreger bare, hvor vigtigt det er, at kommunernes og regionernes budgetter overholdes, men også, at det er vigtigt, at de har redskaberne til at holde styr på deres økonomi.

Formålet med lovforslaget er, at kommuner og regioner nu kan lave nogle mere realistiske budgetter ud fra de økonomiske rammer. Derfor får kommunerne og regionerne mulighed for at afsætte generelle reserver til uforudsete udgifter, når de lægger deres budgetter. Det har de ikke mulighed for i dag. Det har sandsynligvis medført, at kommunerne og regionerne har overbudgetteret på nogle konti for på den måde at indbygge generelle budgetværn eller reserver i budgetterne. Med det her lovforslag er der en forventning om, at budgetterne fremadrettet kommer til at være mere synlige og retvisende.

Det er også rigtig vigtigt at sige, at det kun er en vis procentdel af nettodriftsudgifterne, der kan afsættes som generelle reserver, for hvis der bliver sat for store reserver til side, kan det også medføre, at budgetterne bliver uklare og ikke er retvisende. Det er vigtigt, at budgetterne er klare og gennemskuelige, så offentligheden kan se, hvad der sker. Man kan dermed følge udviklingen og reagere, hvis der er noget, der er ved at gå galt på et område, og man ved, hvad pengene bliver brugt til. Størrelsen på de generelle reserver vil dog blive drøftet med KL og Danske Regioner, så der også kan tages højde for, om der eventuelt skal være forskel på de to områder.

Lovforslaget giver regionerne og kommunerne bedre rammer for at overholde de vedtagne budgetter. Derfor støtter Socialdemokraterne lovforslaget.

Kl. 10:05

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Morten Marinus som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:06

(Ordfører)

Morten Marinus (DF):

Det lovforslag, vi behandler i dag, omhandler en ændring af lovgrundlaget for den kommunale og regionale økonomi. Det er kommet på baggrund af et ønske fra det lokale selvstyre, og jeg forstår, at det er kommet i forbindelse med forhandlingerne om økonomifaltalen mellem regeringen og regionerne i sommers. Det ønske synes jeg faktisk også at vi skal efterkomme.

Som det er i dag, er der ikke i tilstrækkeligt omfang taget hensyn til de der budgetmæssige problemer, det giver, når man ikke har mulighed for at have de her økonomiske reserver, når man laver budget-

terne. Det her lovforslag er altså en teknisk ændring, der gør det nemmere lokalt, når de skal forudse de usikkerheder, der altid vil være i en budgetlægning. Vi hæfter os også ved, at det vil være i et begrænset omfang, at man kan lave den her reserve/pulje; det er altså kun for en vis del af budgettet. Det støtter Dansk Folkeparti.

Det er alt i alt et fornuftigt lovforslag, og vi glæder os til at arbejde videre med det. Vi støtter som sagt forslaget.

Kl. 10:07

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Mie Bergmann som radikal ordfører.

Kl. 10:07

(Ordfører)

Mie Bergmann (RV):

I dag behandler vi et lovforslag, som vil hjælpe kommuner og regioner. Formålet med lovforslaget er at give kommuner og regioner adgang til at budgettere med generelle reserver. Der kan lejlighedsvis opstå uforudsete udgifter i kommuner og regioner, og det kan give voldsomme problemer at håndtere dette. Det kan eksempelvis være overskridelse af det vedtagne budget; der kan opstå en overskridelse eksempelvis på handicapområdet eller på et andet område, og det er på trods af, at de ansvarlige politikere troede, de havde vedtaget et realistisk budget – så kan der alligevel opstå nye problemer, kort tid efter man er kommet ind i et nyt budgetår.

Men med det her lovforslag kan overbudgettering undgås, altså at kommunerne lægger lidt rigeligt til de forventede budgetter for at have en buffer, hvis der skulle komme uforudsete udgifter. Nu kan det blive lovligt at lave denne buffer på en vis procentsats, men stadig er det det samlede udgiftsniveau, som alle kommuner skal overholde, og det er præcis som tidligere. Sikringen af tilstrækkelige reserver i budgettet er således generelt i god tråd med god økonomistyring.

Radikale Venstre håber, der vil være fuld opbakning til dette lovforslag, og det er der i hvert fald indtil nu noget, der tyder på. Jeg synes, det var dejligt at høre Venstres ordfører sige, at Venstre tænker fremad – det synes jeg er rigtig fint. Tak.

Kl. 10:08

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Sanne Rubinke som SF's ordfører.

Kl. 10:08

(Ordfører)

Sanne Rubinke (SF):

Jeg taler i dag på vegne af SF's kommunalordfører, Lisbeth Bech Poulsen, som ikke kunne være til stede. Det grundlæggende formål med lovforslag L 115 er jo at give regioner og kommuner mulighed for at budgettere med generelle reserver til uforudsete udgifter. Og vi synes, det er et vigtigt nyt redskab, man her giver kommuner og regioner.

I den nuværende lovgivning er der, som andre tidligere har nævnt, ikke den mulighed for kommuner og regioner for at budgettere med midler, der ikke er øremærket til bestemte formål eller tilknyttet en bestemt bevilling. Og det betyder, hvilket også er nævnt tidligere i dag, at der nogle steder har udviklet sig en praksis i forhold til at indbygge reserver i budgettet på uhensigtsmæssige måder. Med L 115 forventes det, at disse reserver bliver synliggjort, og at budgetternes forudsætning bliver klarere, også i forhold til offentligheden.

Indførelsen af lovforslaget forventer vi også kan medvirke til, at regioner og kommuner bedre kan overholde de vedtagne budgetter og dermed få understøttet økonomistyringen. SF støtter lovforslaget og ser frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:09

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Frank Aaen som Enhedslistens ordfører.

Kl. 10:10

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Når vi har så høj en arbejdsløshed, som vi har, og når beskæftigelsen ikke vokser, så skyldes det selvfølgelig den finansielle krise, som vi har haft siden 2008, og de følger, der har været af den. Men det hører jo med til det, at når beskæftigelsen bliver ved med at være uændret, og når vi har en stigning i arbejdsløsheden, så har det i høj grad været selvforskyldt, forstået på den måde, at der i løbet af de sidste få år er forsvundet ca. 30.000 stillinger ude i kommuner og regioner.

Det betyder, at man har gennemført nogle besparelser på de kommunale budgetter, som går ud over velfærden, men som jo også er tudetosset, forstået på den måde, at forskellen på at have en SOSU-assistent ansat til at hjælpe de ældre og så det at have en SOSU-assistent gående, som er arbejdsløs, samfundsøkonomisk er så forsvindende lille, fordi det meste af det, der bliver sparet i lønnen, igen bliver tabt i form af arbejdsløshedsdagpenge og i form af manglende skattebetalinger. Derfor er det her, der er sket med den offentlige sektors beskæftigelse, altså virkelig en dårlig ting, både samfundsøkonomisk og i forhold til velfærden.

Den ene af grundene til, at det er gået sådan, er selvfølgelig de generelle besparelser, der har været i den offentlige sektor, altså de stramme økonomiske rammer, men den anden grund er det sanktionsystem, det straffesystem, det bødesystem, som er blevet gennemført over for kommuner og regioner, sådan at hvis de kommer til at overtræde blot en lillebitte del, kommer de til at betale en kæmpestor bøde til statskassen.

Det gør jo – og det er det velkendte – at kommunerne, selv om de principielt set har haft pengene til det og de har lagt budgetterne i forhold til det, så hvert eneste år er kommet ud med et mindreforbrug, der har ligget på 6 mia. kr., og i nogle år mere, altså et mindreforbrug i forhold til det, man faktisk mente der var penge til, og som der også var budgetteret med. Det skyldes altså som sagt sanktionssystemet, og at det derfor, når det gælder de muligheder, man har for at kunne budgettere på en måde, så man også overholder budgettet, er meget besværligt.

Der kan vi sige, at det lovforslag, der ligger her, er en lillebitte lap i forhold til det system. Der er det kun en lille lap, men vi er i Enhedslisten nogle gange også så fuldstændig beskedne, at vi, selv når det er små lapper, så også gerne tager dem og er med til at sætte dem på, selv om det grundlæggende er et forkert system, som man lapper på. Så vi stemmer ja til denne lille lap, der giver kommunerne nogle lidt bedre muligheder for at bruge de penge, som de har, og som de har budgetteret med.

Kl. 10:12

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Leif Mikkelsen som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 10:13

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Det er en særdeles fredssommelig fredag formiddag her, hvor alle åbenbart kan blive enige, så det er måske en tanke værd at sørge for, at forslag behandles sådan en fredag formiddag.

Men uanset at de politiske vande ikke skiller, er det her forslag sådan set et væsentligt lovforslag. Og i forlængelse af Enhedslistens synspunkt vil jeg sige, at regeringens politik på området jo har vir-

ket. Nogle vil erindre, at Liberal Alliance ved sidste folketingsvalg påpegede nødvendigheden af at sænke antallet af offentligt ansatte. Det blev udråbt til at være den helt store massakre og være uanstændigt osv., men den her regering har så via rammestyring sikret, at der er sket en reduktion på 30.000, som hr. Frank Aaen peger på. Jeg vil gerne rose regeringen for, at man har en stram styring af de rammer, der bliver lagt, og at der så er frihed inden for disse rammer. At resultatet så er blevet det, som Liberal Alliance påpegede nødvendigheden af at det blev, er jo kun et tegn på, at det er fornuftig politik, det parti fører. Men det er så ligesom en anden sag i den her sammenhæng.

Så vi vil bare pege på, at vi støtter det her lovforslag. Nu er det selvfølgelig op til ministeren at fastsætte reglerne for, hvordan de der generelle reserver skal være, men det giver mulighed for at få understreget, at det faktisk menes alvorligt, at man skal overholde rammerne, fordi de decentrale led har så stort et fylde i den offentlige økonomi, at det er nødvendigt. Det er der grund til at rose at regeringen håndhæver, og derfor er det også rimeligt, at der så bliver den her mulighed inden for den rammestyring, der lægges op til.

Så der har sådan set også denne fredag formiddag sneget sig en anelse ros til regeringen ind fra min side, så det er en dag, hvor det er klogt, vi tager tidligt hjem, tror jeg. Tak. (*Munterhed*).

Kl. 10:14

Formanden:

Ja, tak til ordføreren. Så er det økonomi- og indenrigsministeren.

Kl. 10:14

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

En fredag formiddag står lige pludselig i et helt andet og forklaret lys. Jeg tror, der er mange ting, vi med fordel kunne placere på dagsordenen her.

I hvert fald vil jeg meget gerne kvittere for den positive modtagelse af lovforslaget. Det, der er afgørende, er jo bl.a., at rammen omkring den meget, meget store del af den offentlige økonomi, som kommuner og regioner håndterer, er i orden. For det er det, der giver friheden til at disponere politisk inden for den ramme.

Jeg tror ikke, det kan siges mere præcist, end den socialdemokratiske ordfører gjorde det: Det er vigtigt, at pengene passer; ellers bestemmer vi ikke selv. Og det er jo sådan set et nøgleomdrejningspunkt, at det her er endnu et stykke arbejde, der skal give kommuner og regioner mulighed for at sørge for, at deres politiske prioriteter faktisk er dem, der bliver ført ud i livet, og at pengene passer.

Et budget skal jo afspejle de politiske prioriteter, der er i et regionsråd, i en kommunalbestyrelse, og skal derfor selvfølgelig også være retvisende. For de politiske prioriteter bliver til den plan, man har tænkt sig at følge i året. Det er baggrunden for, at der også bør være plads til generelle reserver, for som flere ordførere har været inde på, sker der i sagens natur ting i løbet af året, som man ikke kan forudse, og derfor er det nødvendigt at kunne trække på en generel reserve. Samtidig er det selvfølgelig afgørende, at den generelle reserve ikke bliver så stor, at kommunekassen er én cigarkasse, som man bare tager pengene op fra, når man har brug for dem, men at den lige præcis har den størrelse, den skal have for at kunne fungere som en fornuftig buffer i forhold til retvisende budgettering på de øvrige konti.

Jeg tror, det er et meget godt tegn til kommunerne, at der er så bred opbakning i Folketinget til at give den her mulighed, fordi det giver en øget frihedsgrad i den måde, kommunerne disponerer på. Så kan vi have forskellige diskussioner om, hvordan man skal disponere, og hvad niveauet skal være for de dispositioner, men jeg tror, det er vigtigt og rigtigt, at vi giver den her mulighed, for det gør, at man både kan lave et retvisende budget og få plads til politisk prioritering, og dermed også, at de lokale frihedsgrader bliver større. Det tror jeg er et ønske, som i virkeligheden bliver delt meget, meget

bredt i Folketinget, og det er dermed jo også endnu et bidrag til, at den kommunale valgkamp kan komme til at handle om politik og ikke om administration af regler, vi har fastsat.

Kl. 10:17

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er slut.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 21:

Forslag til folketingsbeslutning om højere straffe for bortskaffelse af bogføringsmateriale og bilag ved konkurser.

Af Peter Skaarup (DF), Tom Behnke (KF) m.fl.

(Fremsættelse 02.11.2012).

Kl. 10:17

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 10:17

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Med beslutningsforslaget opfordres regeringen til i indeværende folketingsår at tage initiativer, der kan medføre en skærpelse af straffen for bortskaffelse af bogføringsmateriale og bilag ved konkurser, som det fremgår af straffelovens § 302.

Lad mig starte med at slå fast, at det ligger regeringen meget på sinde, at vi gør noget ved den økonomiske kriminalitet. Økonomisk kriminalitet betyder store tab for de personer og virksomheder, som bliver ramt, og har jo også, som vi har set, alvorlige samfundsmæssige konsekvenser. I kølvandet på finanskrisen har vi jo set en betydelig stigning i antallet af sager om økonomisk kriminalitet. Vi har også set, hvordan meget omfattende og komplicerede sager om økonomisk kriminalitet er dukket op til overfladen.

Derfor har regeringen netop også lanceret en lovpakke om økonomisk kriminalitet, som skal gøre op med nogle af de udfordringer, som politiet og anklagemyndigheden er stødt på i forbindelse med behandlingen af sager om økonomisk kriminalitet. Lovpakken indeholder en række initiativer, som skal lette arbejdet med både at forebygge, efterforske og selvfølgelig også retsforfølge sager om økonomisk kriminalitet. Med lovpakken sender regeringen et klart signal om, at vi ikke vil tolerere økonomisk kriminalitet, og at vi tager kampen mod økonomisk kriminalitet særdeles alvorligt.

Lovpakken er netop sendt i høring, og jeg forventer, at et lovforslag kan fremlægges for Folketinget her i slutningen af februar måned.

I forbindelse med arbejdet med lovpakken har vi i Justitsministeriet også overvejet det, vi skal diskutere i dag, altså bestemmelsen i straffelovens § 302 om grove bogførings- og regnskabsovertrædelser. Kort fortalt er vi kommet frem til, at den gældende strafferamme faktisk giver plads til at udmåle en passende straf i de her sager. Det skal samtidig understreges, at der for tiden verserer en række prøvesager om grove overtrædelser af bogføringsreglerne omfattet af

straffelovens § 302, så man kan få domstolenes stillingtagen til strafniveauet inden for de gældende strafferammer.

Regeringen kan på den baggrund ikke støtte beslutningsforslaget, og det vil jeg selvfølgelig gerne uddybe nærmere.

Straffelovens § 302 vedrører som nævnt særlig grove overtrædelser af lovgivningens bestemmelser om regnskabs- og bogføringsforpligtelser. Efter bestemmelsen kan den, som særlig groft overtræder lovgivningens krav til bl.a. bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Hvis overtrædelsen begås som følge af grov uagtsomhed, er straffen bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Jeg vil gerne understrege, at straffelovens § 302 om grove tilfælde af bogførings- og regnskabsovertrædelser spiller en central rolle for myndighedernes mulighed for at føre kontrol og for politiets efterforskningsmuligheder i øvrigt også. Særlig i de tilfælde, hvor man mere systematisk og bevidst overtræder bogførings- og regnskabslovgivningen, kan det jo dække over bagvedliggende økonomisk kriminalitet, f.eks. skatteunddragelse eller direkte bedrageri. Derfor er det også vigtigt, at den type af forbrydelser straffes med en passende høj straf.

Men det er også vigtigt at huske på, at overtrædelser af bogførings- og regnskabsreglerne spænder over et meget bredt spektrum af sager, som varierer meget i grovhed. I den ene ende af skalaen har vi de tilfælde, hvor manglende eller mangelfuld bogføring er udtryk for, at der måske er nogle mere generelle problemer i virksomheden, som betyder, at man ikke har magtet at føre de fornødne regnskaber. Det er selvfølgelig ikke godt nok, at en virksomhed på grund af f.eks. økonomiske vanskeligheder ikke overholder bogførings- og regnskabsreglerne, men i de tilfælde skyldes den manglende overholdelse af reglerne formodentlig ikke, at virksomheden ikke har ønsket eller haft viljen til at overholde reglerne.

I den anden ende af skalaen har vi så de tilfælde, hvor manglende eller mangelfuld bogføring er udtryk for en mere systematisk og bevidst overtrædelse af reglerne, og hvor man helt bevidst forsøger at dække over bagvedliggende økonomisk kriminalitet som f.eks. skatteunddragelse eller bedrageri. I de sager vil et manglende eller mangelfuldt regnskabsmateriale gøre det meget sværere for myndighederne at kontrollere, om der også er begået økonomisk kriminalitet.

Som jeg nævnte før, er det vigtigt, at grove bogførings- og regnskabsovertrædelser kan straffes med en passende høj straf. Det gælder navnlig i tilfælde, hvor man aldrig har haft viljen til at overholde bogførings- og regnskabsreglerne og dermed helt bevidst og systematisk har overtrådt reglerne.

Kl. 10:22

Rigsadvokaten har oplyst, at der efter Rigsadvokatens opfattelse er anledning til at skærpe strafniveauet i sådanne sager i forhold til hidtidig praksis, hvor der efter det oplyste typisk udmåles en bødestraf eller under skærpende omstændigheder en kortere fængselsstraf.

På den baggrund har Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og Københavns Politi rejst tiltale i en række egnede prøvesager om grove overtrædelser af bogføringsreglerne omfattet af netop straffelovens § 302. I disse sager vil der være nedlagt påstand om straffe, der er højere end den hidtidige praksis, så man kan få domstolene til at tage stilling til strafniveauet inden for de gældende strafferammer. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og Københavns Politi forventer, at de her prøvesager, som jeg her har redegjort for, bliver afgjort i byretten i begyndelsen af 2013. Anklagemyndigheden har således allerede taget initiativ til at søge strafniveauet hævet i sager om bevidste og systematiske overtrædelser, hvor den bogføringspligtige aldrig har haft vilje til at overholde bogførings- og regnskabsreglerne.

Rigsadvokaten har endvidere oplyst, at Rigsadvokaten desuden vil sikre, at der i den kommende tid er fokus på behandling af straffesager om bogføringsovertrædelser. Spørgsmålet har således allerede

de været drøftet i anklagemyndighedens fagudvalg om økonomisk kriminalitet, hvor jo bl.a. alle politikredse og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet er repræsenteret. Når de nævnte prøvesager er afgjort, vil Rigsadvokaten også sammen Rigspolitiet og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet drøfte politiets og anklagemyndighedens håndtering af disse sager.

Så på den baggrund kan regeringen som nævnt ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 10:25

Formanden:

To medlemmer har bedt om korte bemærkninger, først hr. Tom Behnke.

Kl. 10:25

Tom Behnke (KF):

Tak for ministerens kvittering og oplysning om, at regeringen ligesom forslagsstillerne er meget optaget af, at det ikke må kunne betale sig at begå økonomisk kriminalitet. Og det må det jo ikke kunne, for hvorfor så lade være – andet end af moralske grunde? Men så ved vi, at der er nogle, der ligesom ikke kan styre sig der.

Men er det ikke rigtigt, at forudsætningen for, at man kan komme efter dem, der begår økonomisk kriminalitet, er, at beviserne for den økonomiske kriminalitet er til stede – på samme måde, som det er en forudsætning, at der er nummerplade foran på køretøjet, hvis man ved den automatiske trafikkontrol skal tage billeder af dem, der kører for stærkt? Og som det er i dag, er retstilstanden vel sådan, at man kan risikere at stå over for måske endda at skulle meget lang tid i fængsel for økonomisk kriminalitet, men hvis man sørger for at slette regnskabsmaterialet, kan man slippe med at få en bøde. Hvem vil så ved udsigten til at skulle i fængsel betænke sig bare så meget som et sekund på at bortskaffe regnskabsmaterialet, bogføringsmaterialet – vel vidende, at det nok kun giver en bøde?

Kl. 10:26

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:26

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det er jo rigtigt nok, at før man kan dømme nogen for noget, skal der selvfølgelig være et bevis for, at de har gjort noget forkert, så det har hr. Tom Behnke fuldstændig ret i.

Det andet spørgsmål fra hr. Tom Behnke forstår jeg relaterer sig lidt mere til sådan strategien for, hvordan eksempelvis politi og anklagemyndighed håndterer økonomisk kriminalitet, og der har regeringen jo netop fremlagt en stor pakke, som betyder, at indsatsen over for økonomisk kriminalitet over en bred kam vil blive skærpet. På den sidste finanslov lavede vi en aftale med Enhedslisten om at tilføre anklagemyndigheden et særligt statsadvokatur for økonomisk og international kriminalitet og SKAT flere penge, til at man kan forstærke samarbejdet om bekæmpelsen af økonomisk kriminalitet, således at man netop så at sige får flere muskler i indsatsen og kan få flere sager frem. Det er den rigtige vej at gå.

Her, når det handler om bogførings- og regnskabsmateriale, er der jo så nu anlagt prøvesager, hvor signalet er meget klart: Punkt 1, det skal tages alvorligt; punkt 2, den strafferamme, der er, skal selvfølgelig udnyttes.

Kl. 10:27

Formanden:

Hr. Tom Behnke.

Kl. 10:27

Tom Behnke (KF):

Det er rigtigt, det har jeg bemærket, og ministeren har også svaret skriftligt med – og det fremgår også af beslutningsforslaget her – at nu afventer man nogle prøvesager. Men spørgsmålet er, om vi har tid til det. Altså, der er jo en udvikling på det her område, som er galoperende. Som vi kan forstå på Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, er det mere reglen end undtagelsen, at bogføringsmaterialet forsvinder. Det er jo ikke bare nogle få eksempler, der er på det her. Det er mere reglen end undtagelsen. Det vil sige, at det er en tendens, at det er det, man gør for at slippe for den hårde straf for den økonomiske kriminalitet, man har begået. Så hellere få en mildere straf for at slette sporene, sådan at kriminaliteten ikke kan opklares. Det er jo det, som er problematisk.

Det, jeg har lagt mærke til, er, at i det lovforslag, ministeren har sendt i høring, er der jo ikke lagt op til, at der skal være nogen straffeskærpelse i forhold til § 302. Det skriver ministeren selv direkte, nemlig at det har regeringen ingen intentioner om. Og det vil sige, at selv i de situationer, hvor vi skærper straffen for at begå egentlig økonomisk kriminalitet, har det jo ingen effekt, hvis man kan slippe med at få en bøde for at fjerne beviserne og dermed slippe for at blive dømt for den kriminelle aktivitet, man har foretaget.

Kl. 10:28

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:28

Justitsministeren (Morten Bødskov):

En af årsagerne til, at der nu bliver anlagt de her prøvesager, er jo netop, at man vil sikre, at strafferammen rent faktisk bliver udnyttet. Det er et af formålene med det, så derfor er jeg sådan set ganske fortrøstningsfuld ved det arbejde, der nu er i gang.

Når det handler om indsatsen mod økonomisk kriminalitet, synes jeg jo, det er fint, at De Konservative allerede nu ytrer sig, forstår jeg, generelt tilfredse med regeringens udspil. Det glæder jeg mig da til at se, når vi skal have det debatteret i salen, for er der noget, finanskrisen har vist, så er det, at der er behov for at gøre mere, og det er det, regeringen gør.

Kl. 10:29

Formanden:

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 10:29

Peter Skaarup (DF):

Tak for ministerens besvarelse. Jeg hører egentlig ministeren sige, at han er enig i, at der er en udfordring her, at der er et problem. Der bliver nu kørt nogle prøvesager, og det er jo i sig selv udmærket. Hvis jeg nu skulle spille djævelens advokat med hensyn til det, regeringen arbejder med, kunne jeg selvfølgelig spørge, hvorfor der i det forslag, regeringen har fremsat om økonomisk kriminalitet i det hele taget, ikke er medtaget det, der er omhandlet i det her beslutningsforslag, altså en sikring af, at det har en konsekvens, når man f.eks. makulerer bogføringsmateriale. Der har man jo på en på en række områder tænkt sig at øge strafferammerne for brud på almindelige principper i forbindelse med økonomisk kriminalitet.

Kan ministeren ikke komme det lidt nærmere, hvorfor vi nu skal afvente nogle prøvesager, hvilket betyder, at der måske kan komme til at gå meget lang tid, før der kan blive gennemført en lovgivning, hvis de prøvesager ikke ender med en følelig konsekvens for dem, der snyder andre mennesker og makulerer bogføringsmaterialet?

Formanden:
Ministeren.

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Nu kom hr. Peter Skaarup lidt sent ind i salen, så jeg ved ikke, om han hørte min tale. I min tale sagde jeg, at man efter den bestemmelse, som vi taler om i dag – det tror jeg i øvrigt også fremgår af slutningsforslaget – kan straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis man særlig groft overtræder lovgivningens krav om bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale, som det jo handler om,

Det, som Rigsadvokaten nu tilrettelægger, er en hel række prøvesager, og Rigsadvokaten har så, som jeg sagde i min tale – det er det, jeg ikke ved om hr. Peter Skaarup nåede at få med – oplyst, at der efter Rigsadvokatens opfattelse i forhold til den hidtidige praksis er anledning til at skærpe straffniveaue i sådanne sager.

Så jeg kan sådan set ikke se, at der er grundlag for, at der skal være nogen debat. Jeg opfatter det egentlig, som om det, Rigsadvokaten lægger op til, fremgår fuldstændig direkte af det her beslutningsforslag. Så jeg tror sådan set ikke, at der er noget problem. Der er ikke nogen uenighed om, at det her selvfølgelig er alvorligt og skal tages alvorligt, og det lægger Rigsadvokaten nu op til.

Kl. 10:31

Formanden:
Hr. Peter Skaarup.

Peter Skaarup (DF):

Nu synes jeg, at ministeren taler med to tunger her. Jeg hørte udmærket, hvad ministeren sagde, og jeg kan også godt forstå baggrunden for, at man vil afvente prøvesager, men det, der selvfølgelig er lidt forundrende, er, at ikke for lang tid siden er kørt nogle prøvesager, som kunne betyde, at der kunne sættes hårdere ind. Grunden til det er vel, at man for lang tid siden har opdaget, at de straffe, der gives, rent faktisk ikke er følelige, og derfor har man ikke syntes, det var relevant at køre nogen sager.

Det er jo faktisk det, som Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet har sagt, og det er jo derfor, at vi har fremsat det her beslutningsforslag. Det er også det, som juraprofessor Lars Bo Langsted har sagt. Han står også uforstående over for, at man ikke har brugt den paragraf, der allerede eksisterer i dag.

Så jeg synes, at et godt spørgsmål til ministeren må være, hvorfor man ikke har gjort noget tidligere, når man erkender, at der er et problem. Et andet spørgsmål, jeg vil stille ministeren, er: Hvis nu man her i begyndelsen af 2013 finder ud af, at prøvesagerne ikke kommer til at betyde højere straffe, vil ministeren så tage det med ind i sin pakke af forslag, så der reelt kan være en konsekvens for dem, der snyder på vægten?

Kl. 10:32

Formanden:
Ministeren.

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Altså, spørgsmålet om, hvorfor der ikke er sket noget tidligere, kunne hr. Peter Skaarup jo starte med at stille de regeringsmedlemmer, som han selv var med til at understøtte i 10 år.

Jeg kan forholde mig til, at regeringen har fremlagt en ambitiøs plan for, hvordan man kan bekæmpe økonomisk kriminalitet bedre. Jeg håber på Dansk Folkepartis opbakning til den. Der bliver kørt

Kl. 10:30

prøvesager, og signalet er meget, meget klart, nemlig at der er behov for, at strafferammen bliver udnyttet, særlig i de sager, vi taler om her i dag.

Det er fair nok med polemik, men der bør jo ikke være to meninger om det her. Det her er og skal selvfølgelig tages alvorligt – det er også det signal, der bliver sendt, og nu bliver prøvesagerne kørt. Og hvis man i øvrigt har interesse i, at der skal ske nogle skærpende tiltag over for den form for økonomisk kriminalitet, som vi jo bl.a. har set udfolde sig under finanskrisen, så har man jo en lejlighed til at gøre noget ved det ved at bakke op om den meget ambitiøse plan, som regeringen allerede har fremlagt.

Kl. 10:33

Formanden:

Tak til justitsministeren. Hr. Preben Bang Henriksen som Venstres ordfører.

Kl. 10:34

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak. Forslaget vedrører populært sagt makulering af bogføringsmateriale, og sådan som jeg læser bemærkningerne til forslaget, vedrører det forsættelige makuleringer, hvor man bortskaffer bogføringsmateriale. Jeg synes ikke, at jeg kan se grundlag for, at det også vedrører stk. 2, men stk. 2 i § 302 i straffeloven er nu en bagatel. Om det er i forbindelse med konkurser eller ej, burde sådan set være unødvendigt at slå fast her.

Forholdet er det, at vi har en bestemmelse i § 302 i straffeloven i dag, og den har vi haft længe, og i 1987 reviderede man bestemmelsen for netop at skærpe straffen på det her område. Jeg har set efter, hvad der er i den juridiske litteratur og i domspraksis om straffe. Jeg kan sige, at siden 1987 er der ingenting nævnt i Karnovs Lovsamling om domfældelse for det her. I juridiske tidsskrifter er der nævnt tre domme, og det er tre, hvor det kun er en birolle til selve sagen.

Af det spørgsmål, som ministeren har svaret på, det er nr. 530, fremgår det, at der i 2011 har været 26 sager. Men i den forbindelse skal man bemærke, at det også drejer sig om udenretlige bødeforelæg, så hvor mange der er retssager, har vi egentlig ikke set. Men vi ved, at SØK i samme spørgsmål anfører, at der mangler bilag i et betydeligt antal sager. Vi ved, at formanden for Danske Insolvensadvokater, advokat Pernille Bigaard, siger, at hun tidligere anmeldte den slags konsekvent, men det er hun holdt helt op med, for det førte alligevel ikke til noget. Det er da hårde ord fra landets førende ekspert på området.

Vi kender også alle sammen de forskellige skrivelser. Man kan så sige, at de skrivelser jo begyndte allerede i 1986, da det udvalg, der så på sagen, altså en skrafskærpelse på det her område, udtalte, at der stort set overhovedet ikke var nogen straffesager om overtrædelse af bogføringslovgivningen, og at sådanne overtrædelser var egnede til at skjule berigelsesforbrydelser. Så der er efter min opfattelse rigeligt grundlag for at fastslå, at vi har et problem her, og at man ikke efterforsker eller fører disse sager til nogen form for domfældelse.

Hvorfor er der så få domfældelser i de her sager? Er det, fordi der ikke er nogen kriminalitet? Nej, det tror jeg bestemt ikke at man kan slå fast, specielt ikke her under finanskrisen, hvor vi har set afdækket mange suspekte tilfælde. På en eller anden måde må der jo ske en nedprioritering. At nedprioriteringen sker hos politiet, har jeg antagelse til at tro, og den bygger jeg bl.a. på Pernille Bigaards bemærkninger om, at der ikke sker noget, når hun sender sagerne over. Jeg kunne være bange for, at økonomisk kriminalitet ikke efterforskes på den måde, som den egentlig skal efterforskes på. Det er et problem i den almindelige samhandel.

Jeg hilser regeringens tiltag til større efterforskning og højere straffe på de her områder velkommen, men det ændrer altså ikke på,

at vi har et problem her. Vi har et problem i forbindelse med § 302 og med det, som beslutningsforslaget har at gøre med. Dertil svarer justitsministeren, at det problem åbenbart afklares via nogle prøvesager. Nu vil jeg så sige, at jeg har respekt for, at man vil føre nogle prøvesager om ny lovgivning, men den her lovgivning er mindst 25 år gammel. Jeg vil godt sige, at det er lidt forsinket, at der kommer prøvesager.

Ministeren bemærkede heller ikke ret meget om, hvad de prøvesager så drejede sig om. Er det forsætlig eller groft uagtsom bortskaffelse af bogføringsmateriale, eller hvad er det, der skal bevises ved de her prøvesager? Hvad skulle straffen være i prøvesagerne? Er det en fængselsstraf, der er nedlagt påstand om, eller hvad? Det var en hårdere straf end hidtil, ja, den kan vel næsten heller ikke blive mildere. Jeg synes ikke, at vi har fået ret meget at vide fra ministeren om, hvorfor det egentlig er, at det her problem ligesom skal skydes til højre, og det synes jeg måske nok at ministeren kunne kommentere, men fakta er vel, at inden udvalget er færdig med behandlingen af sagen, er de bemeldte prøvesager, som jeg intet kender til, jo nok, så vidt jeg kunne høre på ministeren, overstået, og så har jeg da ikke noget imod, at vi ser resultatet af dem, før der foretages yderligere.

Men problemet er, at der er et problem. Der er et problem, når folk forsætligt kan bortskaffe bogføringsmateriale og på den måde i realiteten slippe for straf for eventuelle økonomiske forbrydelser, som de har begået.

Kl. 10:38

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Peter Skaarup.

Kl. 10:39

Peter Skaarup (DF):

Tak for det, som jeg opfatter som en støtte til, at der skal ske noget. Spørgsmålet er jo selvfølgelig tempoet, skal vi afvente prøvesagerne? Ja, siger Venstre her, og det er også det, ministeren siger. Det, vi så måske kunne snakke os frem til, var, at hvis nu de prøvesager falder ud på en måde, hvor resultatet bliver nogenlunde det samme, som vi jo har set tidligere, og hvilket ordføreren også er inde på, altså hvor det har affødt, at man har givet lidt op hos statsadvokaturen, kunne Venstre så ikke også være enig i, at konsekvensen her i begyndelsen af 2013 vel burde være, at regeringen tog det med i sin pakke af forslag på andre områder inden for økonomisk kriminalitet, så den så at sige gør pakken færdig, og så det ikke kan betale sig at makulere bogføringsmateriale?

Kl. 10:39

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:40

Preben Bang Henriksen (V):

Det kan jeg kort svare helt bekræftende på: Jo, det er vi enige i.

Kl. 10:40

Formanden:

Så siger vi tak til Venstres ordfører. Hr. Ole Hækkerup som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:40

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Som det allerede er fremgået, ønsker Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti at skærpe straffen for bortskaffelse af bogføringsmateriale og bilag ved konkurser. Og den holdning, der ligger i det forslag, nemlig at vi er nødt til at gøre noget mere i forhold til økonomisk kriminalitet, har vi jo, hvilket også allerede er fremgået af

debatten, sympati for. Konkursrådet har afgivet en betænkning, der bliver omsat i lovgivning for netop at gøre noget ved konkurser og i øvrigt også konkursrytteri, og i den ligger der jo også forskellige stramninger af straffeloven. Så er det også sådan, som det allerede er fremgået af debatten, at regeringen strammer grebet om økonomiske kriminelle ved at hæve en række forældelsesfrister og ved at hæve en række strafferammer.

Det vil sige, at vi her står med et beslutningsforslag, hvor regeringen allerede er i gang med en lang, lang række initiativer. Det er også allerede nævnt i debatten, at der er nogle forskellige sager på vej igennem retssystemet, og jeg synes i virkeligheden, at det er den gode og saglige tilgang til lovgivningsarbejdet at se, hvordan de sager går. Nu har Rigsadvokaten meddelt, at man vil forsøge at få væsentlig skærpede straffe i forbindelse med de sager. Så evaluerer vi det selvfølgelig bagefter og siger: Finder vi så den retstilstand, der er i Danmark, efter at sagerne har været igennem domstolene, acceptabel og god? Og hvis vi ikke gør, må vi selvfølgelig kigge på spørgsmålet igen.

Jeg skal i den her forbindelse huske at nævne, at lige præcis det her med indsatsen mod økonomisk kriminalitet, både når det handler om at bevilge penge, og når det handler om at få kigget på reglerne, har været en del af samarbejdet mellem regeringspartierne og Enhedslisten ved begge de finanslove, der er lavet forlig om i løbet af den seneste tid. Det er selvfølgelig, fordi vi har den grundholdning, at økonomiske svindlere ikke skal gå kunne fri eller unddrage sig straf. Og det er jo selvfølgelig, fordi dem, der ender med at skulle betale prisen for det, netop er det store flertal, som holder sig til reglerne og opfører sig efter loven. Og det er jo dem, vi først og sidst som Folketing og da ikke mindst som Socialdemokrater bekymrer os om.

Kl. 10:42

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Peter Skaarup.

Kl. 10:42

Peter Skaarup (DF):

Jeg siger tak for en i virkeligheden indirekte støtte til forslaget, for jeg opfatter det egentlig sådan, at ordføreren er enig med forslagsstillerne i, at der er et problem, og i, at der skal ske noget. Spørgsmålet er jo så selvfølgelig tempoet, for allerede her sidste år – faktisk for et år siden – havde morgenavisen Jyllands-Posten en række artikler, der netop fremdrog de her forhold.

Det er jo så derfor, at De Konservative og Dansk Folkeparti har fremsat det her forslag. Vi har været utålmodige. Vi har også i Retsudvalget via spørgsmål 530, som vi fik svar på for omkring et år siden, spurgt om de her artikler og fået at vide, at der faktisk er ret mange sager på området. Nu står vi så her et år efter, og der vil Socialdemokraterne altså stadig væk afvente nogle prøvesager for at kunne bedømme, hvad der skal ske, og om der skal ske noget.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge, om Socialdemokraternes ordfører vil være med til, når prøvesagerne er færdige, at tage det med ind i den pakke om økonomisk kriminalitet, som regeringen har annonceret kommer.

Kl. 10:43

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:43

Ole Hækkerup (S):

Jeg er sådan set glad for, at vi får anledning til at diskutere hele indsatsen imod økonomisk kriminalitet, og jeg håber da så sandelig også, at Dansk Folkeparti er med, når regeringen kommer med alle sine

forslag til, hvad vi skal gøre for at skærpe indsatsen over for økonomisk kriminalitet.

Jeg tror ikke, at man skal forestille sig, at det er sidste gang, Folketinget kommer til at diskutere, hvad vi skal gøre ved økonomisk kriminalitet. Og jeg oplever det slet ikke sådan, at når det handler om at bekæmpe økonomisk kriminalitet, vil det sidste sejl være sat, og så er der ikke mere at gøre på det punkt. Jeg tror tværtimod, at den økonomiske kriminalitet ofte udvikler sig og antager nye former. Når man laver ny lovgivning, vil nogle af dem, der er meget udspekulerede, forsøge at finde nye metoder til at omgå den eksisterende lovgivning på.

Jeg tror, at der her er tale om en kamp, som er vedholdende, og som vi skal holde fast i. Og det er jo lige præcis også derfor, at jeg henviste til, at vi sammen med Enhedslisten har taget initiativer på det her område i begge de to finanslovaftaler, vi indtil videre har lavet.

Så synes jeg da også, at det er almindelig fornuftig lovgivningsskik at sætte sig ned og sige: Lad os se på, hvilke domme der falder. Så har Rigsadvokaten meddelt, at man vil søge at få skærpet straffene væsentligt for det her. Lad os se, hvor meget held Rigsadvokaten har med det, før vi drager yderligere konklusioner.

Kl. 10:44

Formanden:

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 10:44

Peter Skaarup (DF):

Det var jo et udmærket politikersvar, ordføreren kom med her.

Det, jeg spurgte om, var: Når nu de her prøvesager er afsluttet, og justitsministeren siger, at det sker her i begyndelsen af 2013, og hvis det eventuelt viser sig, at prøvesagerne ikke betyder en væsentlig konsekvens for dem, der makulerer bogføringsmateriale og snyder andre, vil Socialdemokraterne så være med til at lave et lovforslag, som så kan indgå i den pakke af andre forslag, der er på vej, så vi allerede i den her folketingssamling kan sikre, at der bliver strammet op over for makulering af bogføringsmateriale?

Kl. 10:45

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:45

Ole Hækkerup (S):

Umiddelbart nej, for jeg vil gerne se, hvad det er for nogle domme, der kommer, før vi tager stilling til, hvordan vi skal følge op på de domme, og hvordan vi skal følge op på den retstilstand, der er i kongeriget. Så hvis hr. Peter Skaarup hørte det sådan, at jeg havde tænkt mig at love, at det ville vi støtte og følge op på, er svaret, at det vil jeg ikke.

Det, jeg til gengæld kan svare ja til, er, at vi formentlig har brug for at gøre yderligere i netop spørgsmålet om økonomisk kriminalitet. Der vil jeg ikke i den her forbindelse på forhånd afskrive, at der ikke skal ske nogen form for skærpelse.

Kl. 10:46

Formanden:

Hr. Tom Behnke med en kort bemærkning.

Kl. 10:46

Tom Behnke (KF):

Det var i virkeligheden et ret interessant svar, for både ministeren og den socialdemokratiske ordfører siger: Nu kører der jo nogle prøvesager, og nu må vi se, hvad det ender med. Men så siger den socialdemokratiske ordfører: Dommene får ikke indflydelse på regeringens politik.

Det vil altså sige, at man sender noget til hjørne og så fjerner bolden. Så er det jo lidt nemt at sige: Vi vil gerne afvente de her domme.

Hvad er formålet så med at vente på de her domme? Eller spurgte på en anden måde: Er hr. Ole Hækkerup ikke enig med mig i, at det ikke må kunne betale sig at begå kriminalitet, og at det slet ikke må kunne betale sig at fjerne sporene, så man slipper for at blive straffet for det, man egentlig har gjort? Man misbruger altså den lovgivning, vi har her: Man fjerner faktisk sporene og får dermed en lavere straf for at have begået den økonomiske kriminalitet, man ellers ville have fået en højere straf for at have begået, hvis man havde ladet sporene ligge.

Kan vi ikke dele det synspunkt, at det ikke må kunne betale sig at begå kriminalitet?

Kl. 10:47

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:47

Ole Hækkerup (S):

Jo, og det er netop derfor, regeringen har fremlagt en lang række initiativer til at bekæmpe økonomisk kriminalitet, og det tror jeg vi vil stå os væsentlig stærkere ved. Jeg håber virkelig, at forslagsstillerne her, både Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti, vil gå positivt ind i det arbejde og vil støtte de stramninger af forældelsesfristerne og af straffeloven, der i øvrigt ligger i hele indsatsen mod økonomisk kriminalitet og mod konkursrytteri. Det var sådan set det, jeg åbnede for, nemlig at sige: Kom med i den proces.

I forhold til det her konkrete forslag vil vi så bare gerne afvente det, som Rigsadvokaten har meddelt, nemlig at man nu vil forsøge at få nogle straffe, der helt anderledes udnytter det, der ligger i strafferammen. Godt, så lad os få det gennemført, men inden vi begynder at drage konklusioner, skal vi vente og se, hvor meget eller hvor lidt held Rigsadvokaten får med det. Det synes jeg faktisk er en fornuftig lovgivningsskik at følge.

Kl. 10:48

Formanden:

Hr. Tom Behnke.

Kl. 10:48

Tom Behnke (KF):

Jo, jo, det kan vi godt blive enige om, men jeg ville da være klar til at sige, at hvis det viser sig, at de domme simpelt hen er urimelig lave, er vi indstillet på at se på, at vi skal skærpe straffen. Men det er det, hr. Ole Hækkerup ikke vil. Han vil slet ikke, som det hedder, bide til bolle på den her, han er ikke klar til at påtage sig det ansvar. Det er det, der er sådan lidt skuffende. For hvad er det så, vi afventer? Hvorfor venter vi overhovedet, hvis det alligevel ikke skal have nogen konsekvens?

Det, der kommer til at ske, er jo det, som vi et langt stykke hen ad vejen er enige med regeringen i, nemlig at vi bliver nødt til at skærpe tingene i forhold til nogle former for økonomisk kriminalitet, for vi har set eksempler med, at nogen helt målrettet skiftede spor og begyndte at tjene penge på det. Det skal vi have standset og bremset for. Vi er enige.

Men jo mere vi skærper straffen for at begå økonomisk kriminalitet, desto mere bliver vi da også nødt til at skærpe straffen for at fjerne bogføringsmateriale, for ellers bliver forskellen på den straf, man får for at begå den ene kriminelle handling, nemlig at fjerne sporene for at slippe for straf, og den straf, man får for at begå økonomisk kriminalitet, jo så meget større. Så det vil da kun være en tåbe, der ikke fjerner bogføringsmaterialet, for hvorfor lade være, hvis man

kan slippe med en bøde og alternativet er udsigten til at få måske flere års fængsel, hvis man er den artige dreng og gemmer det?

Kl. 10:49

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:49

Ole Hækkerup (S):

Jeg, tror, at det med, at vi grundlæggende skal skærpe indsatsen mod økonomisk kriminalitet, som regeringspartierne og Enhedslisten har forfulgt, kommer vi til at følge meget mere op på, og jeg er glad for, hvis Det Konservative Folkeparti er med på at skærpe indsatsen i den forbindelse.

Er det så en god idé, som Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti foreslår, at Folketinget siger følgende: Ja, nu er der verserende sager ved domstolene, og hvis ikke de fører til den her type dom, vil vi gøre sådan og sådan? Nej, det synes jeg faktisk er en dårlig idé. Jeg synes, det er bedre, at man har de verserende sager ved domstolene og ser, hvad de kommer ud med, og at Folketinget så sætter sig ned og siger: Hvad vil vi så drage af konsekvenser af den retstilstand, der hermed eksisterer?

Jeg håber da inderligt, at Rigsadvokaten vil have held med sit forehavende at sige, at man skal udnytte den eksisterende strafferamme væsentlig mere. Men jeg tror også, hr. Tom Behnke er enig med mig i, at det kan være problematisk, hvis Folketinget allerede nu siger: Hvis der er verserende sager ved domstolene, der ender sådan og sådan, så mener Folketinget, at loven skal laves om. Nej, der tror jeg faktisk man må sige, at sagligt set vil lovgivningsmagten i Danmark stå sig bedst, hvis man sætter sig ned og siger: Nu venter vi, til sagerne er færdige hos den dømmende magt, så ser vi på, hvad der kommer ud af det, og så ser vi på, om der er behov for at drage nye konklusioner på den baggrund.

Kl. 10:50

Formanden:

Hr. Preben Bang Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 10:50

Preben Bang Henriksen (V):

Altså, nu er der jo heller ikke tale om, at Folketinget skal vedtage en eller anden betinget lovgivning, altså sådan at vi betinget af, at udfaldet af en eller anden retssag bliver sådan og sådan, har vedtaget den og den lovgivning. Det er ikke det, der er tale om. Sådan forstår jeg de to tidligere spørgeres spørgsmål. Jeg er enig i, at det, de spørger om, er, hvordan Socialdemokratiet stiller sig, hvordan ordføreren stiller sig, hvis det viser sig, at de bemeldte prøvesager ikke fører til en skærpet praksis. Hvad mener ordføreren så? Er ordføreren så enig i de principper, der fremgår af beslutningsforslaget?

Kl. 10:51

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:51

Ole Hækkerup (S):

Det korte svar på det spørgsmål er jo i virkeligheden det, som jeg også gav hr. Tom Behnke, nemlig at der bliver man nødt til at se, hvad der kommer fra domstolene, og der kan jo komme mange flere forskellige ting fra domstolene. Der kan være nogle sager, hvor det kan være bevisernes stilling, som gør, at man ikke kan komme lige så langt, som man gerne ville, med at udnytte strafferammen. Der kan være andre sager, hvor man kommer langt med at udnytte strafferammen. Der synes jeg bare at vi som lovgivende magt står os bedre ved at sige: Vi ruller ikke et generelt princip ud, hvor vi ser

helt bort fra de enkelte sager, som man netop kan behandle ved domstolene, og siger, at uanset hvad ønsker vi, at det skal gå sådan og sådan. Jeg tror sådan set, at hr. Preben Bang Henriksen vil være enig med mig i, at det vil være en uhensigtsmæssig adfærd at have fra lovgivers side, og det var det, jeg i al sin gribende enkelhed prøvede at påpege over for hr. Tom Behnke.

Er det så det samme som at sige, at når regeringens lovpakke om økonomisk kriminalitet er gennemført – og den indeholder mange gode skærper – så er der aldrig mere noget, vi skal kigge på vedrørende økonomisk kriminalitet? Nej, det tror jeg faktisk ikke. Det er et væsentligt tryk, man laver med regeringens lovpakke, og der tror jeg virkelig man kommer til at komme i bund med meget, men jeg er heller ikke så naiv, at jeg ikke tror, at der ikke er nogen af dem, der begår økonomisk kriminalitet, der i løbet af nogle år vil finde på noget nyt. Så kan jeg bare sige, at så står Socialdemokraterne på mål for den holdning, at så skal man selvfølgelig også skærpe der og have opmærksomhed på det.

Kl. 10:52

Formanden:

Hr. Preben Bang Henriksen.

Kl. 10:52

Preben Bang Henriksen (V):

Justitsministeren nævnte, at de her domme var en form for prøvesager, men det kunne godt interessere mig at vide, hvilket straffniveau der egentlig påstås i de her domme, for der er jo ikke meget ved at gå at vente på nogle prøvesager, hvis man ønsker ubetinget fængselsstraf i de her sager og så prøvesagerne fører til noget, der er langt mindre. Så jeg vil spørge om ordføreren er bekendt med – og der skal ingen kritik lyde, hvis ordføreren ikke er det – det nærmere indhold af de sager eller de påstande, vi går og venter på at få afklaret.

Kl. 10:53

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:53

Ole Hækkerup (S):

Nej, jeg er ikke bekendt med, præcis hvad Rigsadvokaten har nedlagt af påstande i nogen af de forskellige verserende prøvesager. Det, som jeg her bruger som eksempel på noget, hvor jeg synes man skal ramme balancen mellem den lovgivende og den dømmende magt, er det, som ministeren oplyste, nemlig at Rigsadvokaten vil sikre, at der i den kommende tid er fokus på behandlingen af straffesager om bogføringsovertrædelser, og at man er i gang med en drøftelse i anklagemyndigheden af, hvad man skal gøre ved det her, og at når de nævnte prøvesager er afgjort, vil Rigsadvokaten sammen Rigspolitiet og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet drøfte, hvor man så står henne.

Der siger jeg bare: Står vi os som lovgivende myndighed, og det var i virkeligheden også mit svar til hr. Tom Behnke, ikke bedre ved at afvente lige præcis det? Det tror jeg i virkeligheden hr. Preben Bang Henriksen er enig med mig i. Det, jeg så politisk prøvede at sikre mig mod, var, at Det Konservative Folkeparti eller Dansk Folkeparti skulle sige, at det så i øvrigt giver belæg for at sige, at Socialdemokraterne ikke vil mere, når det gælder økonomisk kriminalitet i det hele taget, for det ville være en fejlslutning.

Kl. 10:54

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Jeg kan ikke se nogen radikal ordfører. Fru Sanne Rubinke som SF's ordfører.

Kl. 10:54

(Ordfører)

Sanne Rubinke (SF):

Jeg optræder i den her sammenhæng på vegne af SF's ordfører, fru Karina Lorentzen Dehnhardt, som ikke kan være her i dag. I forhold til det her beslutningsforslag, som vi drøfter, kan vi da i SF kun erklære os enige i og have sympati for det, vi opfatter som substansen og intentionen, nemlig at der skal slås meget hårdt ned, hvis nogen bevidst forsøger at sløre sporene efter økonomisk kriminalitet. Derfor har vi også støttet og arbejdet for, at vi i regeringen har gjort rigtig meget i forhold til at gøre noget ved økonomisk kriminalitet. Det har tidligere været alt for nemt at slippe af sted med netop økonomisk kriminalitet. Vi har set flere og flere sager, og de er blevet mere og mere komplicerede og komplekse.

Fra regeringens side er der sendt et klart signal om, at økonomisk kriminalitet er noget, vi tager alvorligt og slår hårdt ned på. Der er allerede gennemført vigtige initiativer på området, hvilket også er sagt tidligere i dag, og netop her i januar har regeringen jo lanceret den her store lovpakke på området, som indebærer en række forslag til yderligere bekæmpelse af økonomisk kriminalitet, bl.a. en styrket efterforskning, som alt andet lige må anses for også at kunne bidrage til en større sandsynlighed for domfældelse.

Med hensyn til at sikre de højere straffe for bevidst bortskaffelse af materiale med henblik på at sløre sporene har anklagemyndigheden jo allerede taget initiativ til at søge strafniveauet hævet i de sager via de her også i dag meget omtalte prøvesager.

SF ser derfor ingen grund til at støtte beslutningsforslaget. Jeg har også en hilsen med fra den radikale ordfører, som ikke kan være til stede, men som siger, at de heller ikke støtter forslaget.

Kl. 10:55

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Pernille Skipper som Enhedslistens ordfører.

Kl. 10:56

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak for det.

Jeg tror, at det i løbet af den her debat i dag er blevet meget klart, at vi nu, i hvert fald efter valget, er meget enige om, at det er krænkende for retsfølelsen at se virksomhedsledelser begå økonomisk kriminalitet og bagefter destruere deres regnskabsmateriale, destruere beviserne og så kunne slippe af sted med det. Det er mennesker, som tjener rigtig, rigtig mange penge på at begå kriminalitet, penge, som bliver taget ud af vores fælles samfundskasse, som bliver taget ud af almindelige lønmodtagers lommer. Det er vores opfattelse i Enhedslisten, at man absolut ikke skal have lov til at slippe af sted med sådan noget, bare fordi man går rundt med et meget dyrt jakkesæt eller et rygmærke.

Vi har jo alle sammen læst de samme historier i pressen om konkursadvokater, som er holdt op med at anmelde regnskabsmateriale, der er blevet destrueret, simpelt hen fordi de ikke oplever, at sagerne bliver rejst, fordi der er så få tiltaler, som der er – jeg tror, at der ifølge Rigsadvokaten i 2011 var 13 sager, der blev rejst om § 302 om bortskaffelse af regnskabsmateriale. Vi har læst, hvordan man så dermed kan slippe afsted med alvorlig økonomisk kriminalitet, fordi man har haft en nok ikke fysisk makulator, men i hvert fald i overført betydning en makulator.

Så vi er alle sammen fuldstændig enige om, at det her skal der gøres noget ved. Det handler først og fremmest om at sikre, at bestemmelsen bliver brugt, at der bliver rejst flere sager. Derfor er det positivt, at der nu bliver sat nogle prøvesager i gang, og at der kommer fokus hos anklagemyndigheden på at få rejst de her sager, og så er det Enhedslistens holdning, at hvis det viser sig, at strafferammen

ikke bliver udnyttet tilstrækkeligt, eller det viser sig, at et højere strafniveau kan have en præventiv effekt, skal vi selvfølgelig kigge på strafferammen. Den saglige vej at gå er nu engang at afvente prøvesagerne og så se på det derefter.

Kl. 10:58

Formanden:

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 10:58

Peter Skaarup (DF):

Nu kan man jo altid diskutere timingen her. Men jeg synes da, jeg vil hæfte mig ved, at Enhedslistens ordfører er positiv over for forslaget, er positiv over for selve tanken i det, men så gerne lige vil afvente nogle prøvesager, inden man skridter til handling.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge Enhedslistens ordfører, fru Pernille Skipper, om det så også betyder, at Enhedslisten – hvis nu de prøvesager, der bliver afviklet her i begyndelsen af 2013, som justitsministeren sagde, bliver afviklet på en måde, så det ender med, at det stadig væk ikke rigtig har nogen konsekvens at makulere bogføringsmateriale og snyde andre mennesker – så vil være med til at presse på for, at man tager det med i den pakke af forslag, der er på vej fra regeringen, så vi allerede i den her folketingssamling kan lave lovgivning, der sikrer, at det har en reel konsekvens.

Kl. 10:59

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:59

Pernille Skipper (EL):

Det er jo hele tanken bag at køre prøvesager – at bede anklagemyndigheden om det – at vi skal lære af de erfaringer, der kommer fra prøvesagerne. Og så skal vi som politikere, som Folketing, på baggrund af de sager tage stilling til, om der er behov for at hæve strafferammen. Så det er klart, at vi vil se på det, og så skal vi sikkert have en debat om, om straffen er høj nok osv. Men selvfølgelig, hvis det viser sig, at de alle sammen får en bøde på 10 kr., er det klart, at vi skal se på at få gjort noget ved strafferammen.

Kl. 11:00

Formanden:

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 11:00

Peter Skaarup (DF):

Grunden til jeg spørger, er jo, at vi i Folketingets Retsudvalg i flere omgange har interesseret os netop for det her emne, bl.a. efter presseomtalen her lige i begyndelsen af 2012. Da stillede vi et spørgsmål i Retsudvalget og fik også at vide, at der faktisk var en del sager af den her karakter, men det har så ikke betydet, at det har haft nogen konsekvens, som også Lars Bo Langsted og statsadvokaten har sagt det.

Derfor kan man sige, at tålmodigheden jo nok er ved at være brugt lidt op. Den er i hvert fald brugt op fra De Konservative og Dansk Folkepartis side. Men kunne vi tage det, som fru Pernille Skipper siger, som et tilsagn om, at Enhedslisten vil være med til at presse på, for at regeringen skridter til handling allerede i den her folketingssamling, hvis prøvesagerne viser sig ikke rigtigt at give det resultat, vi i fællesskab ønsker?

Kl. 11:01

Formanden:

Ordføreren.

Pernille Skipper (EL):

Ja.

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Simon Emil Ammitzbøll som Liberal Alliances ordfører.

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu skal man veje sine ord på en guldvægt, for nu er der mulighed for at ændre dansk politik, i hvert fald i det små.

Vi vil fra Liberal Alliances side sådan set gerne takke Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti for at fremsætte det her forslag. Vi synes, det er et ganske fornuftigt forslag, man har fremsat. Det burde jo være helt åbenlyst, at det aldrig nogen sinde skal kunne betale sig at bortskaffe mulige beviser i en sag, hvor man kan blive dømt for en lovovertrædelse. Altså, det er de fleste mennesker forhåbentlig enige i, og det gælder sådan set, lige meget hvilken form for forbrydelse der er tale om og derfor også i de her tilfælde i forhold til bortskaffelse af bogføringsmateriale og bilag. Og derfor synes jeg sådan set, at det er et ganske fornuftigt forslag.

Jeg er ligesom så mange andre spændt på at se, hvad prøvesagerne vil vise. Det må vi jo så se. Men hvis ikke de viser noget tilfredsstillende, håber jeg, at forslagsstillerne vil sende det her beslutningsforslag til anden behandling i Folketingssalen, så vi sammen kan presse regeringen til at gøre noget alligevel.

Men det lyder jo, som om der sker noget i denne sag, så man kan jo bare gå glad videre til næste punkt på dagsordenen.

Kl. 11:01

så meget lavere, at der ikke er noget at sige til, at det i dag mere er reglen end undtagelsen, at der i de sager, der havner hos politiet og anklagemyndigheden, mangler det her materiale.

Kl. 11:01

Hvis man sidder i en virksomhed og har lavet økonomisk kriminalitet og tænker, at det her ikke er så godt, det er nok ved at blive opdaget, så må det ikke være sådan, at den første tanke, man tænker, er, at det nok er billigere i straf bare at skaffe alle beviserne af vejen; det er nok bedre. Det holder jo ikke, at vi på den måde har et incitament i lovgivningen til at overtræde en anden bestemmelse, og at det rent faktisk kan betale sig at overtræde bestemmelsen om, at man skal opbevare og gemme sit bogføringsmateriale.

Kl. 11:01

Jeg synes også, at det var lidt pudsigt at skulle høre, at der blev sagt, at hvis det virkelig var så stort et problem, hvorfor har den tidligere regering så ikke gjort noget ved det. Altså, tiden går, og tingene udvikler sig. Det her var jo ikke normalt for bare få år tilbage, det var det ikke. Det her er jo en tendens, der er kommet, og det, vi hører Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet udtale, er, at det i dag er sådan, at materialet mangler i et betydeligt antal sager – altså, det er mere reglen end undtagelsen.

Vi ser også, at nogle, der tidligere beskæftigede sig med anden form for kriminalitet, har slået sig på økonomisk kriminalitet, kædesvig osv., og der er det jo i særdeleshed udbredt, at man sørger for at bortskaffe alt bogføringsmateriale, så man ikke kan komme efter de pågældende i forhold til den økonomiske kriminalitet, de har begået. Man kan så nøjes med at straffe dem for at bortskaffe bogføringsmateriale, og det er en straf, som er væsentlig lavere end den, de ellers havde udsigt til.

Det er jo det, der er problematisk, og det er derfor, at vi fra Dansk Folkepartis side og fra Det Konservative Folkepartis side ønsker at få skærpet strafudmålingerne for dem, som bortskaffer det her materiale. Det må ikke kunne betale sig! Og med regeringens bebudede stramninger i forhold til økonomisk kriminalitet vil gabet blive endnu større; det vil sige, at incitamentet til at bortskaffe bogføringsmateriale i fremtiden vil blive endnu større, medmindre regeringen forstår, at det her er noget, vi bliver nødt til at tage fat på. Vi bliver nødt til at lade strafudmålingerne følge hinanden, så man ikke kan sidde og hoppe fra paragraf til paragraf i straffeloven for at se, hvor det nu lige er billigst, når man er blevet taget i at have lavet noget kriminelt. Derfor er vi glade for, at vi sammen med Dansk Folkeparti har fremsat det her beslutningsforslag.

Kl. 11:03

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 11:03

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

For mig som konservativ må det være indlysende logisk, at det aldrig må kunne betale sig at overtræde lovgivningen. Det må ikke være sådan, at man kan kalkulere med, at går den, så går den, og hvis det ikke går, er det også lige meget, for straffen, sanktionen, er den til at komme over, det er noget, man ligesom kan kalkulere med. Den opgave, vi som Folketing har, og vel egentlig også den opgave, regeringen har, er til stadighed at se på dansk lovgivning, altså at holde øje med, hvad vi mener der skal være lovligt, og hvad vi mener der skal være ulovligt.

Hvad angår den del, vi mener der skal være ulovlig, bør sanktionerne jo have et omfang, så de, der kunne finde på at overtræde lovgivningen, eller de, der rent faktisk overtræder lovgivningen, opdager, at hov, det var en fejl, det må jeg nok hellere lade være med at gøre igen en anden gang, og at alle andre kan se, at det ikke kan betale sig at overtræde lovgivningen. Her har vi et område, hvor den nuværende retspraksis, domstolspraksis, viser, at det kan betale sig at overtræde lovgivningen, og så bør man rette op på det; det bør være vores pligt som Folketing, og det burde også være regeringens pligt.

For det, der gør sig gældende, er, at der på den ene side er en så markant forskel på strafudmålingerne for egentlig økonomisk kriminalitet, som regeringen, i parentes bemærket, ønsker at skærpe – vi er enige et langt stykke ad vejen, vi glæder os til at se regeringens forslag – mens straffen, hvis man bortskaffer bevismaterialer som regnskabsmaterialer og bogføringsmaterialer, på den anden side er

Vi er også tilfredse med, vil jeg sige, at der kører nogle prøvesager, for det betyder jo, at systemet har konstateret, at der nok er et problem her. Problemet er oven i købet så stort, at vi hører, at flere opgiver overhovedet at anmelde de her sager, fordi det ikke kan betale sig. Politi og anklagemyndighed tager det ikke specielt alvorligt – næh, for hvad er sanktionerne, og hvad er strafudmålingerne? De er begrænsede. Kan det overhovedet betale sig? Er der noget processøkonomi i det her?

Men nu har man opdaget, at det her nok ikke bare er noget, der går væk af sig selv. Det er en tendens, og vi bliver nødt til at have fokus på det. Man bliver nødt til at køre nogle prøvesager. Vi glæder os til at se udfaldet af dem. Men vi er så også klar til for vores vedkommende, fra konservativ side, at skærpe sanktionerne. Jeg kan så forstå, at det er regeringen ikke, og derfor er det lidt ærgerligt, at man sådan bare skubber det her til hjørne uden reelt at ville tage et hjørnespark, når man er klar til det.

Kl. 11:08

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti.

Kl. 11:08

Kl. 11:13

(Ordfører for forslagsstillerne)

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil sige tak for en positiv modtagelse af forslaget. Jeg opfatter egentlig de signaler, der er kommet i Folketingssalen i dag, som udtryk for, at der i virkeligheden er et flertal, som gerne vil gøre noget ved den her problemstilling meget snart. Regeringen er så af den opfattelse, at vi skal afvente nogle prøvesager, og det er jo så det, vi kan gøre i første omgang for at stoppe dem, der makulerer bogføringsmateriale og snyder andre mennesker. Men det er klart, at vi ikke må glemme en sag som den her, og vi må sige både fra De Konservatives side og fra Dansk Folkepartis side, at vi sagtens kan se behovet for at regulere tingene allerede nu og markere, at vi selvfølgelig ikke skal finde os i de mange sager, som har været beskrevet i medierne, hvor der begås økonomisk kriminalitet, og hvor man så dækker over det hele bagefter ved at makulere og ødelægge det materiale, der ligger til grund for sagerne.

Jeg må også sige, at når man læser det, der bliver sagt af bagmandspolitiet, der jo beskæftiger sig med de her sager i det daglige, så synes jeg, det skinner ret klart igennem, at de også der kan se, der er et problem. Og det er jo i virkeligheden dem, bagmandspolitiet, der ved, hvor skoen trykker. Jeg fandt et citat fra Jyllands-Posten den 11. august 2012, hvor vicesstatsadvokaten i bagmandspolitiet siger følgende:

»Bogføringsloven er fin nok for flertallet. Men der er også nogle, der udnytter og misbruger systemet, og det er nogle dyre drenge, og dem har vi svært ved at komme efter«.

Man kan selvfølgelig håbe på, at nogle prøvesager kan rette op på det, men jeg læser mellem linjerne i de udtalelser, der har været ikke bare fra Henrik Helmer Steen her, vicesstatsadvokaten i bagmandspolitiet, men også fra en række andre, der beskæftiger sig med området, at loven simpelt hen ikke er stærk nok. Det er så det, vi gerne vil have den gjort til fra Dansk Folkepartis side og fra De Konservatives side, og jeg fornemmer klart, at der er et flertal, der er enig med os i det, hvis vel at mærke de prøvesager ikke giver et væsentlig andet resultat, end man har oplevet igennem årene.

Jeg hæftede mig ved, at ministeren fortalte os, at prøvesagerne – der blev ikke fortalt, hvad de gik ud på, eller hvad det er, man går efter fra anklagemyndighedens side, og det vil vi selvfølgelig spørge til mere præcist i Retsudvalget – vil blive afviklet i begyndelsen af 2013. Og det fører mig jo frem til at sige, at jeg synes, at når regeringen har planlagt en større pakke af forslag, når det gælder bekæmpelsen af økonomisk kriminalitet, så burde regeringen sagtens have kunnet give et tilsagn om, at man på den anden side af de prøvesager også ville tage det her ind i forbindelse med den pakke. Det burde jo ligge naturligt for. Det ville Socialdemokraternes ordfører ikke, ministeren ville heller ikke.

Men vil regeringen ikke det, er jeg da glad for, at der er et flertal uden om regeringen, der er parat til det. Jeg hørte både fra Venstres ordfører, hr. Preben Bang Henriksen, fra Enhedslistens ordfører, fru Pernille Skipper, og fra Liberal Alliances ordfører, hr. Simon Emil Ammitzbøll, positive toner i forbindelse med at gøre det. SF og De Radikale var ikke med på det, men man kan sige, at det jo så også er unødvendigt for at skabe et flertal, hvis det kommer dertil.

Så jeg kan love i forhold til behandlingen af det her forslag, at vi vil gøre alt, hvad der står i vores magt, for i det fremtidige arbejde i Retsudvalget med det her forslag at få klarlagt, hvad der ligger i prøvesagerne, og hvornår der sker noget fra regeringens side, og om nødvendigt bruge et alternativt flertal uden om regeringen på at sige til regeringen, at det simpelt hen ikke er godt nok, hvis vi lader svindlere slippe ud af klørerne på myndighederne, fordi man altså makulerer materiale uretmæssigt.

Det var ordene fra forslagsstillerne. Vi håber på en fortsat positiv behandling af det her forslag.

Formanden:

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 29:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af et loft over antallet af værgemål, en enkelt værgemål kan varetage.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.

(Fremsættelse 15.11.2012).

Kl. 11:13

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 11:13

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Jeg vil gerne starte med at slå fast, at regeringen ligesom forslagsstilleren lægger stor vægt på, at der er retssikkerhed for personer under værgemål, og at det i den forbindelse er vigtigt, at man som værgemål har det fornødne kendskab til den person, der er under værgemål. Lad mig i forlængelse heraf samtidig understrege en anden væsentlig pointe for debatten i dag, nemlig at værgens opgave består i at varetage konkrete opgaver af retlig karakter. Den faste værgemål er således ikke nogen omsorgsperson. Det er vigtigt at holde sig for øje, når man taler om, hvor meget eller hvor lidt kontakt der bør være mellem værgemålet og den, der er under værgemål.

Hvis jeg i øvrigt kort bare lige skal ridse op, hvad der gælder i forhold til faste værgemål, er det følgende: Ordningen med faste værgemål blev indført ved værgemålslovens ikrafttræden den 1. januar 1997. Der blev samtidig udsendt en cirkulæreskrivelse om antagelse af faste værgemål til de daværende statsamtter – det, der nu hedder statsforvaltningerne. Af cirkulæreskrivelsen fremgår det, at statsforvaltningerne, når de fastlægger antallet af værgemål, skal tage hensyn til, at det bliver muligt at opnå en ordning, hvor værgemålet vil kunne tilrettelægge sit arbejde med varetagelse af værgemål på en rationel måde. Tanken er imidlertid også, at værgemålet gennem antallet af værgemål kan opnå den fornødne ekspertise, men omvendt skal det også sikres, at de faste værgemål kun har værgemål i et sådant omfang, at de kan have kendskab til de enkelte personer under værgemål og selvfølgelig også deres forhold.

Spørgsmålet om antallet af værgemål pr. værgemål er ikke reguleret yderligere. Der er således ikke i dag en øvre grænse eller et loft, om man vil, for antallet af værgemål, som den enkelte værgemål kan varetage. Det afgørende vil dog altid være, at værgemålet har et sådant kendskab til personen under værgemål og dennes forhold, at værgemålet kan varetage sit arbejde i overensstemmelse med værgemålslovens regler. Rammerne er således fastlagt tilbage i 1997, som jeg sagde, og det manglende loft har ikke hidtil givet anledning til problemer. Værgemål står under tilsyn af den statsforvaltning, hvor den, som er under værgemålet, bor. Hvis der bestyres midler i en forvaltningsaf-

deling, står værgerne tillige under forvaltningsafdelingens tilsyn. Civilstyrelsen, hvilket flere af dem, der er med i debatten her i dag, temmelig sikkert vil vide, har det øverste tilsyn med værgemål. Civilstyrelsen kontrollerer løbende, at statsforvaltningerne og forvaltningsafdelingerne fører det fornødne tilsyn med værgerne. Statsforvaltningernes og forvaltningsafdelingernes afgørelse kan i øvrigt påklages til Civilstyrelsen.

Som forslagsstillerne også er inde på, gennemførte Civilstyrelsen i begyndelsen af 2012 en nærmere undersøgelse af de faste værger og værgernes kendskab til de personer, de er værge for. Undersøgelsen blev iværksat efter den medieomtale, der var i slutningen af 2011, om værgers kontakt til personer under værgemål. Det fremgik heraf, at en navngiven person under værgemål aldrig havde mødt sin værge. Undersøgelsens resultater og konklusioner fremgår af Civilstyrelsens notat fra 20. marts 2012 om faste værger og antal af værgemål og om den enkelte faste værges varetagelse af værgemålet, og materialet er blevet oversendt til Folketinget her den 16. maj 2012.

Undersøgelsen, som altså er oversendt til Folketinget, viser, at de faste værger i gennemsnit varetager 34 værgemål. Gennemsnittet er stort set ens i statsforvaltningerne, bortset fra Statsforvaltningen Hovedstaden, hvor gennemsnittet er 47. Det antal værgemål, som den enkelte værge varetager, varierer ifølge undersøgelsen i øvrigt fra 2 til 100. Herudover fremgår det, at 89 af de i alt 94 faste værger, der var på tidspunktet for undersøgelsens gennemførelse, generelt møder de pågældende, umiddelbart efter at værgemålet er etableret. Herefter er der besøg efter behov. Herudover skaffer og vedligeholder værgerne sit kendskab til personen under værgemål ved kontakt til personer, som har kendskab til den pågældende.

Kl. 11:18

I de få tilfælde, hvor værgerne ikke har mødt personen under værgemål, skyldes det, at værgerne er blevet frarådet det af personalet og pårørende, under henvisning til at det ikke kan antages at være til gavn for personen under værgemål.

Ud over disse få tilfælde viser undersøgelsen, at 5 ud af de 94 værger ikke havde en fast rutine med at besøge alle de personer, som de var værger for. Begrundelsen for de manglende besøg kendes ikke, men i to tilfælde har værgerne vurderet, at der ikke nødvendigvis var behov for et besøg, hvis der alene var tale om et økonomisk værgemål. De fem værger, som var værge for henholdsvis 83, 57, 50, 40 og 18 personer, blev af statsforvaltningerne pålagt at besøge de personer, som de ikke tidligere havde truffet.

I undersøgelsen konkluderer Civilstyrelsen, at der i lyset af de allerede iværksatte tiltag ikke er grundlag for at foretage videre i forhold til de tilfælde, hvor værgerne ikke har mødt personen under værgemål.

I forhold til det spørgsmål, som er temaet for dagens debat, nemlig spørgsmålet om at indføre et loft over antallet af værgemål, som en enkelt værge kan varetage, synes jeg, at der er grundlag for lige at fremhæve Civilstyrelsens konklusioner i den førnævnte undersøgelse, for efter Civilstyrelsens opfattelse er det af hensyn til at sikre værgens nødvendige kendskab til personer under værgemål således hverken nødvendigt eller hensigtsmæssigt at fastsætte en grænse for antallet af værgemål, som en fast værge må varetage. Det kan således ikke på baggrund af undersøgelsen konkluderes, at der er en sammenhæng mellem antallet af værgemål, som værgerne varetager, og manglende besøg.

Herudover er der ifølge Civilstyrelsen intet, der tyder på, at en øvre grænse for antallet af værgemål, som den enkelte værge må varetage, vil øge kvaliteten af værgens arbejde. Dette skal ses i lyset af de store forskelle i karakteren af værgemålene og værgernes forhold. Omfanget og karakteren af værgemålene er således meget forskellige, hvorfor omfanget af værgens arbejde ikke nødvendigvis kan vurderes på baggrund af antallet af værgemål, som værgerne varetager. Her til kommer som sagt, at værgernes forhold er forskellige. For nogle

faste værger er arbejdet som værge en del af deres professionelle job, ligesom jobbet som fast værge for enkelte er det eneste, værgerne beskæftiger sig med, mens jobbet som værge for andre er et job, som værgerne varetager ud over et andet professionelt job.

Så kunne man jo spørge, om der ikke burde indføres et loft sådan bare for en sikkerheds skyld, for så kunne man jo undgå enhver risiko for, at en værge fik et værgemål for meget. Men vi plejer jo normalt at have det sådan, at vi ikke skal regulere bare for at regulere. Det synes jeg at vi skal fastholde i den her sammenhæng, for hvor skulle grænsen for et loft i givet fald være? Forslagsstillerne peger på et loft på 25, men forslagsstillerne kommer jo ikke nærmere ind på begrundelserne for lige nøjagtig det valgte antal på 25. Hvorfor ikke 30, 40, 10 eller 5? Tallet 25 synes at være grebet ud af den blå luft. Hertil kommer, at forslagsstillerne slet ikke skelner mellem forskellige typer værgemål og de store forskelle, der er i karakteren af værgemålene. Det afgørende er igen ikke et bestemt tal. Det afgørende er derimod, at værgerne har det tilstrækkelige kendskab til personen, som han eller hun er værge for.

Civilstyrelsen har således også i forlængelse af den undersøgelse, jeg har refereret til et par gange, som altså stammer fra maj 2012, i et brev til statsforvaltningerne bl.a. betonet vigtigheden af, at statsforvaltningen tilrettelægger tilsynet med de faste værger, således at det sikres, at en værge til stadighed har det fornødne kendskab til den person, han eller hun er værge for. En fast værge kan, som det fremgår af brevet, kun helt undtagelsesvis antages at have det fornødne kendskab til en person under værgemål, hvis værgerne ikke har mødt den pågældende.

Herudover fremhæver Civilstyrelsen i brevet, at det i de enkeltstående tilfælde, hvor det af hensyn til personen under værgemål er velbegrundet, at værgerne ikke besøger eller holder møder med den pågældende, påhviler værgerne at udvise særlig omhu med at tilvejebringe og vedligeholde det fornødne kendskab til personen under værgemål på andre måder. Det kan f.eks. ske ved kontakt til familie, plejepersonale eller lignende.

Kl. 11:23

For regeringen er og vil det være afgørende, at det ikke på baggrund af Civilstyrelsens undersøgelse kan konkluderes, at der er en sammenhæng mellem antallet af værgemål og manglende besøg. Herudover er der intet, der tyder på, at en øvre grænse for antallet af værgemål vil øge kvaliteten af de faste værgers arbejde. Det skal selvfølgelig ses i lyset af de store forskelle på værgemålene og værgernes forhold. Vi i regeringen kan selvfølgelig tilslutte os Civilstyrelsens konklusioner, og der er ikke efterfølgende kommet nye oplysninger frem, som betyder, at regeringen vil ændre opfattelse af dette.

Men det er jo ikke det samme som at sige, at vi er ligeglad med dem, der er under værgemål, bestemt ikke. Og for at sikre et aktivt tilsyn med statsforvaltningernes administration af værgemål vil det derfor også fremover være sådan, at statsforvaltningerne en gang årligt skal afrapportere til Civilstyrelsen om de faste værger, herunder om antallet af værgemål og værgernes kendskab til den enkelte.

Samtidig vil Civilstyrelsen i første kvartal af 2015 gennemføre en ny undersøgelse af de faste værger svarende til den undersøgelse, der blev gennemført i første kvartal sidste år, altså i første kvartal 2012. I den undersøgelse vil resultatet af de årlige afrapporteringer fra statsforvaltningerne naturligvis også indgå. Civilstyrelsen og statsforvaltningerne vil således fremadrettet følge området og vil selvfølgelig gribe ind, hvis der viser sig kritisable forhold i relation til en bestemt værge.

For at opsummere: Regeringen lægger ligesom forslagsstillerne stor vægt på, at der er retssikkerhed for personer under værgemål. Det er i den forbindelse vigtigt, at man som værge har det fornødne kendskab til den person, der er under værgemål. Det er imidlertid også vigtigt at holde sig for øje, at værgernes opgave består i at vare-

tage konkrete opgaver af retlig karakter. Den faste værge er således ikke nogen omsorgsperson.

Det kan ikke på baggrund af Civilstyrelsens undersøgelse konkluderes, at der er en sammenhæng mellem antallet af værgemål og manglende besøg. Der er heller ikke noget, der tyder på, at en øvre grænse for antallet af værgemål vil øge kvaliteten af de faste værgers arbejde. Et loft på f.eks. 25 synes at være grebet ud af den blå luft. Og Civilstyrelsen har i maj 2012 i breve til statsforvaltningerne fulgt op på undersøgelsen. Civilstyrelsen og statsforvaltningerne følger fremadrettet aktivt området, og Civilstyrelsen vil bl.a., som jeg sagde, gennemføre en ny undersøgelse i første kvartal 2015.

Så hvis det ikke allerede er fremgået, håber jeg, at jeg her har fremført rigeligt med argumenter for, hvorfor regeringen ikke kan støtte forslaget.

Kl. 11:26

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra Peter Skaarup.

Kl. 11:26

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, det er ærgerligt, at ministeren tager så let på den her sag. Når der tales om værger, er det jo ikke sådan noget, der bare gøres frivilligt. Det er ikke frivilligt arbejde på den måde. Virkeligheden er jo, at de – ofte advokater – der er værger, tjener meget store penge ved at være værge for rigtig mange personer. Der er et eksempel med en advokat, der er værge for 90 personer, og den pågældende tjener så trekvart million kroner årligt på det her.

Så siger ministeren, at det hidtil ikke har givet anledning til problemer, men det strider jo altså lidt imod det, som vi får at vide fra eksempelvis Landsforeningen LEV, som er en organisation for udviklingshæmmede. Landsforeningen LEV har bl.a. skrevet til justitsministeren, at de pågældende professionelle værger ofte tager for let på opgaverne. Organisationen konkluderer også, at man oplever, at værger simpelt hen har for mange kunder i butikken til at kunne varetage hvervet godt nok. Gør det slet ikke indtryk på ministeren, at Landsforeningen LEV siger det?

Kl. 11:27

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:27

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg vil sige til hr. Peter Skaarup, at der er ingen, der tager let på det her. Det er derfor, at der er blevet iværksat en undersøgelse. Det er derfor, at de procedurer, som der har været, nu bliver strammet op. Hvis man skulle være lidt polemisk, kunne man sige, at det måske er Dansk Folkeparti og hr. Peter Skaarup, der tager lidt let på det, for hvorfor vil man lægge et loft for antallet af værgemål på 25? Hvorfor ikke 10 eller 15? Eller hvorfor ikke 30 eller 50? Man har ikke fremført et argument for, at det lige nøjagtig skulle være 25, og det synes jeg vidner om, at man tager unødigt let på det her.

Der er iværksat grundige undersøgelser af det; man har været dybt nede i sagen og er kommet frem til, at der er behov for at justere samarbejdet og tilsynet med det. Det sker nu, og det vil ske fremadrettet. Det synes jeg da er at tage tingene meget seriøst. Men hr. Peter Skaarup mangler stadig væk at fremføre bare et argument for, at lige nøjagtig 25 er det rigtige tal.

Kl. 11:28

Formanden:

Hr. Peter Skaarup.

Peter Skaarup (DF):

Som ministeren nok har bemærket, har vi ikke i selve forslaget skrevet tallet 25, men vi har nævnt i bemærkningerne, at skulle man tage et tal, der kunne være relevant, så var 25 nok det maks. antal, man kunne bruge. Og det har vi jo gjort efter kontakt til forskellige fagpersoner, som siger, at det nok er det niveau, som kunne være et loft, for så er der i hvert fald tid til at tage sig af kontakten til de personer, som man hjælper som værge. Men i dag er problemet, og det er så det, ministeren ikke vil gøre noget ved, og som regeringen ikke vil gøre noget ved, at der simpelt hen er værger, der tjener ussel mammon på det her arbejde, men som ikke varetager opgaven eller *kan* varetage opgaven godt nok for så mange personer, som de er værge for.

Der kunne jeg godt ønske mig, at ministeren for en gangs skyld ville frigøre sig lidt fra embedsmandsapparatet og sige, at sund logik og almindelig sund fornuft siger os, at man selvfølgelig ikke kan være værge for næsten 100 personer på en tilfredsstillende måde. Kunne ministeren ikke give det tilsagn, at man kunne bruge den sunde fornuft her i stedet for bare at hæfte sig ved, hvad embedsmændene siger til ministeren?

Kl. 11:30

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Kl. 11:30

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det er altid hr. Peter Skaarups så at sige nødspørgsmål, at man læner sig for meget op af embedsmændene. Det har jeg hørt fra ham flere gange, men jeg har det også sådan med det her område, at hvorfor skal man så at sige regulere på baggrund af et slag på tasken, hvorfor ikke bede de folk, der ved noget om det, se på sagen og finde ud af, om der er et problem, om der er en sammenhæng mellem antallet af værgemål og kvaliteten i det arbejde, der bliver udført? Nej, det er der ikke. Er der grundlag for at justere procedurene og tilsynet med det, altså afrapporteringer i forhold til det? Ja, det kan der være, og det sker nu. Og derfor synes jeg, at det er den rigtige vej at gå. Det synes jeg er den rigtige måde at gøre det på.

Men som sagt: Dansk Folkepartis forslag og antallet virker som taget ud af den blå luft. Ikke et argument er der kommet for, hvorfor det lige nøjagtig skal være 25. Det kunne også godt være 5, 10, 15, 20 eller 30. Her er der lavet undersøgelser af sagen, der viser, at der ikke er problemer med antal og kvalitet. Det vigtige er, at kvaliteten er i orden, og man samtidig husker på, hvad værger rent faktisk skal foretage sig, og så at vi tilrettelægger tilsynet derefter, og det er det, der sker nu, således at det kan blive endnu bedre.

Kl. 11:31

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren. Så begynder vi på ordførerrækken. Det er hr. Preben Bang Henriksen, Venstre. Værsgo.

Kl. 11:31

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Venstres ordfører, hr. Karsten Lauritzen, kunne ikke være til stede i dag, så han har bedt mig læse sin ordførertale op.

Når man læser nærværende beslutningsforslag, står det klart, at det bygger på gode intentioner. Hensigten er indlysende, nemlig at værne om de borgere, der ikke selv kan varetage deres egne interesser fuldt ud.

Dansk Folkeparti foreslår et værgeloft på maks. 25 borgere. Overordnet er det vigtigt, at værger har det fornødne kendskab til

den udsatte borger eller værgemålet, som det korrekt hedder. Den udsatte borgers sagsbehandling stiller nogle helt naturlige krav til den værge, der tager hånd om borgerens behov. Her vil et grundlæggende kendskab til borgeren uden tvivl sikre varetagelsen af dennes interesser på den bedst mulige måde. Det beskriver landsforeningen LEV i et åbent brev til justitsministeren den 19. december 2011. Jeg citerer:

»Alt for mange af de professionelle værger tager for let på den meget vigtige opgave, som det er at beskytte og støtte borgere, som ikke selv kan varetage deres interesser fuldt ud.«

I forlængelse af det citat pointerer landsforeningen LEV også, at særlig de meget sårbare borgere risikerer, at de ikke får den nødvendige bistand af deres værge. Derfor bør vi rette fokus på samspillet mellem værger og borgere. Ud fra værgelovens regler bør værgens egen dømmekraft være medvirkende til at bestemme, hvad han eller hun antalsmæssigt er i stand til at have som værgemål. Vi håber i Venstre, at ministeren i første omgang vil se nærmere på denne bestemmelse.

I Venstre er vi optaget af, at vi værner om vores sårbare borgere, og at kvaliteten af værgens hjælpende sagsbehandling tager hensyn til borgerens behov. Dermed er ikke sagt, at der findes en naturlig grænse for, hvor mange borgers interesser en værge kan varetage. Mennesker er forskellige, og derfor er sagsbehandlingerne af de enkelte borgere også forskellige. Det giver ikke nødvendigvis nogen mening, at vi ved hjælp af øjeblikkelige lovændringer forsøger at gøre sagsbehandlingen mellem værge og borger bedre. I stedet vil det være positivt at få justitsministeren til at gå ind i sagen og tage hånd om denne problematik.

Justitsministeren har tidligere fremhævet, at forholdet mellem værge og borger skal bygge på personligt kendskab, så værgen kan varetage sit arbejde i overensstemmelse med værgelovens regler. Det afgørende er her, at værgen opnår dette kendskab ved at møde den pågældende person. Dermed er ikke sagt, at værgen skal fungere som en omsorgsperson. Man skal huske på, at værgen fungerer som sagsbehandler med konkrete retslige opgaver. Men personlige møder er en nødvendig fællesnævner for den bedste og mest rigtige sagsbehandling mellem værge og borger. Jeg vil derfor foreslå ministeren at undersøge, hvordan man fremmer disse vilkår eventuelt gennem bedre vejledning til værgerne.

Sidste år konkluderede Civilstyrelsen, at en grænse for antallet af værgemål ikke er nødvendig, ej heller vil det sikre kendskabet til borgeren under værgemålet.

Venstre anerkender de gode intentioner i Dansk Folkepartis beslutningsforslag, men vi mener ikke, at vi uden videre skal ændre værgeloven og sætte et maksimum for antallet af værgemål pr. værge. Som Civilstyrelsen konkluderer, hjælper det ikke nødvendigvis til en bedre personlig sagsbehandling. Vi ønsker derimod, at justitsministeren går aktivt ind i sagen og undersøger mulighederne for at styrke sagsbehandlingen på bedst mulig vis. Hvis problemstillingen ikke bliver løst, er Venstre villig til at tage sagen op igen på et senere tidspunkt. Venstre kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 11:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Så er det fru Julie Skovsby, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:35

(Ordfører)

Julie Skovsby (S):

Tak for det. Forslagsstillerne ønsker med beslutningsforslag B 29 at indføre et loft over antallet af værgemål, en enkelt værge kan varetage, således at man kun kan være værge for op til 25 personer.

Lad mig starte med at slå fast, at for mig som socialdemokrat er det vigtigt at sikre, at de faste værger kun har værgemål i et sådant

omfang, at de kan have det fornødne kendskab til de enkelte mennesker, der er under værgemål. Men det skal også være sådan, at en værge kan tilrettelægge sit arbejde med varetagelsen af værgemålet på en rationel måde og dermed gennem antallet af værgemål opnå en ekspertise.

Når vi taler om, at de faste værger selvfølgelig skal have besøgt og mødt samtlige de mennesker, som de er værge for, og bl.a. derigennem at opnå det fornødne kendskab, så kan det være relevant at være opmærksom på, hvilket også justitsministeren påpegede, at værgens opgave består i at varetage konkrete opgaver af retslig karakter. Den faste værge er således ikke nogen omsorgsperson.

Ser vi på den viden, som en omsorgsperson skal have, tror jeg ikke, at man kan tale om mere eller mindre kendskab eller viden, men måske om en anden viden om det menneske, der er under værgemål, end den viden, som en given omsorgsperson bør tilegne sig for at have det fornødne kendskab til at udføre sine opgaver. At en værge ikke har mødt det menneske, som er under hans eller hendes værgemål, mener jeg kun helt undtagelsesvis kan accepteres, eksempelvis i de tilfælde, som Civilstyrelsen beskriver, altså hvor en værge er blevet frarådet et besøg af personale eller pårørende under henvisning til, at det ikke kan antages at være til gavn for personen under værgemålet, ligesom det i de få tilfælde selvfølgelig påhviler værgen at udvise særlig omhu med at tilvejebringe og vedligeholde det nødvendige kendskab til personen under værgemål på andre måder, f.eks. via kontakt til familierne og plejepersonalet.

Spørgsmålet om, hvorvidt et loft på 25 personer vil øge kvaliteten af værgens arbejde og dermed sikre det enkelte menneskes retssikkerhed, er selvfølgelig fuldstændig afgørende for vores politiske stillingtagen. Som det også nævnes i selve forslaget, konkluderer Civilstyrelsen i sin undersøgelse, at det hverken er nødvendigt eller hensigtsmæssigt at fastsætte en grænse for antallet af værgemål, og intet tyder på, at fastsættelsen af en øvre grænse for antallet af værgemål, som den enkelte værge må varetage, vil øge kvaliteten af værgens arbejde.

Helt konkret viser Civilstyrelsens undersøgelse, at ud af de 94 faste værger har 5 værger ikke haft en fast rutine med at besøge alle de personer, som de er værge for, og at man på baggrund af undersøgelsen ikke kan konkludere, at de manglende besøg skyldes antallet af værgemål, som værgen varetager.

Af størst betydning for retssikkerhed og en høj kvalitet er værgens interesse, engagement og ansvarsfølelse over for det enkelte menneske under værgemål, altså ifølge statsforvaltningerne, og det tror jeg er meget rigtigt. Når vi taler om at sikre det enkelte menneskes retssikkerhed via indførelsen af nye regler, synes jeg, det skal nævnes, at enhver person, ikke kun personen under værgemål, kan rette henvendelse til statsforvaltningen om forhold, der må antages at stride mod interesserne for den, der er under værgemål. Og statsforvaltningens afgørelser kan påklages Civilstyrelsen.

Civilstyrelsen har gennemgået alle klagesager for årene 2009-2011, og i den pågældende periode er der truffet afgørelser i 365 sager vedrørende en voksen under værgemål. Fire af disse sager vedrører klager over faste værger, men der er i ingen af tilfældene grundlag for at antage, at klagen rejses, fordi værgen mangler kendskab til personen under værgemål.

Vi kan ikke støtte forslaget, men jeg vil gerne understrege, at et konstant fokus på menneskers retssikkerhed er vigtigt, og derfor er det også tilfredsstillende, at Civilstyrelsen og statsforvaltningerne aktivt følger området og iværksætter en ny undersøgelse i 2015. Tak for ordet.

Kl. 11:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti, for en kort bemærkning.

Kl. 11:40

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, at det er ærgerligt, at Socialdemokraternes ordfører ikke vil støtte det her forslag. Der tales om, at der nok ikke er så store problemer, fordi der ikke er så mange, der har klaget, og fordi der ikke er så mange, der har fået ret.

Men situationen er bare den, at de mennesker, vi taler om her, meget ofte udviklingshæmmede, jo slet ikke er i stand til at klage nogen som helst steder. Mange af dem er så svagt stillede, at de ikke har det i sig, som et folketingsmedlem måske lige forestiller sig. Det er ikke noget, der ligger lige for for svage mennesker at rende myndighederne på dørene hele tiden for at få den hjælp, de så kan være berettiget til.

Det er jo derfor, de skal have god bistand af en værge. Med de mange ændringer, der foretages i vores samfund i dag – der er lovgivning, der bliver ændret – så er der brug for, at man har en fast støtte som en svært stillet person. Og det er jo derfor, LEV siger, at der er brug for en grænse for, hvor mange man kan være værge for.

Kan Socialdemokraterne slet ikke se, at der er et problem, når man har 100 personer, som man er værge for? Det må da være fuldstændig uoverskueligt at være det.

Kl. 11:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 11:41

Julie Skovsby (S):

Når det enkelte menneske ikke har mulighed for af andre årsager at klage, synes jeg netop, at det derfor er så vigtigt, at det ikke kun er den person, som er under værgemål, der kan klage, altså hvis der sker ting og der er forhold, der strider imod de interesser, som det menneske, der er under værgemål, har.

Det er jo os alle sammen, der har mulighed for at klage; det behøver ikke at være et familiemedlem, det behøver ikke at være en, der har særlig tilknytning til det menneske. Vi kan alle sammen klage, alle mennesker kan klage, hvis det er, at man finder, at der er forhold, der strider mod de interesser, den, der er under værgemål, har. Det synes jeg er meget vigtigt at holde fast i, når vi taler om retssikkerhed.

Det er endvidere sådan, at statsforvaltningens afgørelser også kan påklages Civilstyrelsen.

Kl. 11:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Peter Skaarup.

Kl. 11:42

Peter Skaarup (DF):

Jamen det kan godt være, at der er nogle af de udviklingshæmmede, der er heldige at have et familiemedlem, der interesserer sig så meget for sagerne og kan sætte sig så meget ind i tingene, at vedkommende ved, hvordan der skal formuleres en klage, og hvad der præcis skal klages over. Men det gælder jo langt fra alle. Det er jo derfor, samfundet fra starten har lavet en ordning, hvor man har mulighed for at få noget bistand fra en værge.

Jeg forstår ikke, at Socialdemokraterne, som historisk er et parti, der beskytter de svage, de borgere, der ikke lige kan klare sig selv, og for hvem alle muligheder ikke lige er til stede – de kan måske ikke lige bruge en computer – ikke kan se, at der er et gigantproblem her. Det er sådan, at man tror, at værger kan have 100 personer at være værge for.

Jeg håber, at man i den socialdemokratiske gruppe vil diskutere det her igen og give tilsagn om, at der selvfølgelig skal kigges på det problem, der rammer mange udviklingshæmmede.

Kl. 11:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 11:43

Julie Skovsby (S):

Jeg synes jo netop, at vi som Socialdemokrater, og at man som Folketing støtter det menneske, der står svagt, ved at sige, at enhver person kan klage, altså ikke blot familiemedlemmer, mennesker, der er tæt på vedkommende, men også foreninger og interesseorganisationer osv. Alle og enhver kan klage, og det synes jeg er meget vigtigt at holde fast i.

Det, vi så diskuterer i dag, er jo, om man skal sætte et loft på 25 personer. Der synes jeg at det er vigtigt at holde fast i, at det jo altså er værgens interesse og engagement og ansvarsfølelse, som ifølge statsforvaltninger og flere eksperter er det, der er helt afgørende. Jeg tror også, at det er det, der er enormt vigtigt i det her arbejde.

Følelser og engagement er jo ting, der er svært målbare, det er ting, det er svært at lovgive om. Derfor synes jeg, at det, vi skal holde fast i, er, at der er nogle rigtig gode værktøjer i dag. Man igangsætter undersøgelser, og man har igangsat en undersøgelse ... (*Anden næstformand (Pia Kjærsgaard): Taletiden er ved at være slut.*)

Taletiden er ved at være slut – og i 2015 kommer der endnu en ny undersøgelse, plus at der er et aktivt tilsyn i dag.

Kl. 11:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Så er det fru Sanne Rubinke, Socialistisk Folkeparti, værsgo.

Kl. 11:45

(Ordfører)

Sanne Rubinke (SF):

Jeg taler også her på vegne af fru Karina Lorentzen Dehnhardt, som ikke kan være her i dag, og jeg læser hendes tale op.

Forslagsstillerne til dette forslag ønsker at fastsætte et loft over, hvor mange værgemål en værge må varetage. De peger på, at der er et problem med retssikkerheden for personer under værgemål, hvis værgerne ikke har et godt nok kendskab til personen. Det synspunkt vil vi gerne fra SF's side starte med at kvittere for. Vi synes også, at retssikkerheden for de personer, som af en eller anden grund er under værgemål, er rigtig, rigtig vigtig. Det er vigtigt, at man som værge har det fornødne kendskab til den person, man er værge for. Det er vi helt enige med forslagsstillerne i.

Derimod er vi uenige i, at man for at sikre større retssikkerhed for personer under værgemål blot kan lave et loft på de maks. 25 personer pr. værge. Vi er uenige i, at man bare kan regne med, at et loft automatisk vil forbedre de menneskers retsstilling og forhold generelt. Vi har altså for så vidt sympati for forslaget formål, men slet ikke for midlet.

På baggrund af rapporten fra Civilstyrelsen kan man ikke konkludere, at jo flere personer man er værge for, jo dårligere varetager man sit hverv, eller jo dårligere en værge er man. Det er altså ikke sådan, at de værger, der har flest personer under værgemål, også automatisk er dem, der har det mindste kendskab til de personer, de er værge for. Rapporten peger desuden på, at en øvre grænse for antallet af værgemål ikke tyder på, at vi forbedrer kvaliteten i værgernes arbejde.

Fra SF's side har vi tillid til Civilstyrelsens gennemgang af området og til statsforvaltningernes tilsyn med området, og vi ser derfor ingen grund til at indføre et loft, når der ikke noget, der tyder på, at

det vil have nogen positiv effekt på værgernes varetagelse af opgaverne. Derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Der er også her en hilsen fra den radikale ordfører, som ikke kan være til stede, men som heller ikke ønsker at støtte forslaget.

Kl. 11:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Pernille Skipper fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:47

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. I forbindelse med mennesker, som bliver underlagt værgemål, så bygger handicapkonventionen, som vi jo også har tiltrådt, på en tanke om at sikre så høj grad af selvbestemmelse som muligt. Vi har forpligtet os til at støtte den tilbageblevne handleevne, der er hos mennesker, som bliver underlagt værgemål, og fremme yderligere handleevne på sigt.

Når personer bliver underlagt værgemål mod deres vilje eller frivilligt, skal det værgemål håndteres med respekt for deres personlige rettigheder, deres egen vilje og præferencer. Det vil sige, at en værge ikke er en, der bestemmer over andre mennesker. Værgemålet skal fungere som en støtte og hjælp til at fremme personernes egen selvbestemmelse. Det betyder jo i praksis, at nok er en værge ikke en omsorgsperson – og det er blevet sagt utrolig mange gang heroppefra – men det er absolut heller ikke bare en sagsbehandler, som jeg mener det blev sagt af Venstres ordfører. Det er en støtte og en facilitator. Det skal ikke alene være en administrativ, men også en personlig støtte, som kan hjælpe til at fremme selvbestemmelsen og evnen til selv at træffe beslutninger.

Det betyder jo også, at man som værge ikke bare kan sidde bag et skrivebord langt væk og træffe beslutninger ved hjælp af skemaer på vegne af andre mennesker. Sådan fungerer det ikke, sådan skal det ikke fungere, og vi har også i handicapkonventionen forpligtet os til at gøre alt, hvad vi kan, for at det ikke er sådan, det fungerer. Det betyder, at man skal have et kendskab. Det betyder, at man skal sætte sig ind i, hvad det er for et menneske, man er værge for, og i hvor høj grad det menneske er i stand til at tage vare på sig selv. Det betyder, at man skal sætte sig ind i, hvordan man kan hjælpe det menneske til at træffe sine egne beslutninger.

Der har vi altså hørt nogle rigtig uhyggelige historier i medierne. Det må jeg give forslagsstillerne fuldstændig ret i. Det er historier om mennesker, som er underlagt et værgemål, og som er blevet nægtet adgang til at bruge deres egne penge på ferier. Der er nogle, som aldrig nogen sinde har mødt deres værge, på trods af at de frivilligt har underlagt sig værgemålet og altså har bedt om hjælp. Vi har hørt historier om værger, som varetager op til 100 værgemål, som forslagsstillerne også har påpeget flere gange.

Det er jo ganske logisk, at når man har 100 personer, som man skal være værge for, er det overordentlig svært at yde støtte og administrativ hjælp og være facilitator for selvbestemmelse for dem alle sammen. Jeg vil gerne medgive dem, som har udtrykt sig negativt om det her forslag, at der bestemt også er værgemål, som ikke kræver specielt meget, altså hvor det fungerer stille og roligt. Der kan man hilse på hinanden en gang om året, og så fungerer det i praksis. Men som hovedregel vil jeg sige at der er behov for et loft, at der er behov for, at vi sikrer, at de værger, der varetager værgemål, har et ordentligt kendskab til mennesker.

Der er et loft én funktion. En ordentlig guide til værgemål er en anden funktion. Institut for Menneskerettigheder har lavet håndbøger, hvor man er gået ind og har kigget på værgemålslovgivningen i Danmark, og der er altså meget, vi kan gøre endnu; herunder anbefaler instituttet, at man i hvert fald overvejer nærmere at lægge et loft over antallet af værgemål, som en værge kan varetage.

Til slut vil jeg sige, at selv om jeg har respekt for, at Justitsministeriet har igangsat en undersøgelse og vil holde øje med området fremover – det synes jeg er rigtig vigtigt og et godt første skridt – så vil jeg også sige, at når vi nu taler om at fremme selvbestemmelse blandt mennesker, som er underlagt et værgemål, så ville det være klædeligt, at man, når man lavede sådan en undersøgelse, ikke kun spurgte værgerne, hvordan det fungerede, men også de mennesker, som var underlagt værgemålet.

Til allersidst vil jeg sige, at vi, som man kan se, er positive over for forslaget. Vi vil gerne lige vide noget mere. Altså tallet 25 virker sådan grebet ud af luften. Hvad kan man bygge det på? Skal man have differentierede lofter afhængigt af indholdet af værgemålene osv.? Men som udgangspunkt stiller vi os positive over for forslaget og vil gerne gå i udvalget og se, hvad vi ellers kan finde ud af sammen der.

Kl. 11:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 11:53

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes selvfølgelig, at det er positivt, at Enhedslisten sådan mere eller mindre støtter forslaget. Og jeg kan sige, at vedrørende tallet 25, så er det efter drøftelse med nogle fagpersoner, som har forstand på nogle af de her ting. De siger, at det måske kunne være niveauet, men det kan der jo tales om.

Hovedsagen er, at vi kommer væk fra en situation, hvor der er personer, der har 100 værgemål, for det kan man jo ikke overskue. Det svarer lidt til dommeres bierhverv – som vi også har beskæftiget os med i fællesskab – hvor det i sin tid viste sig, at dommerne brugte alt for meget tid på erhverv ved siden af og selvfølgelig tjente mange penge ad den vej. Her bør der også ske noget på et eller andet tidspunkt.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge Enhedslistens ordfører, om det ikke er bekymrende, at vores justitsminister stadig væk – selv om der har været alle de her historier – siger, at den her ordning hidtil ikke har givet problemer. Er det ikke bekymrende?

Kl. 11:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 11:54

Pernille Skipper (EL):

Nu skal jeg jo ikke udtale mig om, hvad justitsministeren anser for at være problemer.

I Enhedslisten mener vi jo, at vi hele tiden skal blive bedre, og at handicapkonventionen er en central konvention, som vi på rigtig mange punkter ikke er gode nok til at opfylde i Danmark. Værgemålslovgivningen er et af dem, og jeg håber jo, at forslagsstillerne i fællesskab med Enhedslisten vil være med til at tage fat på nogle af de mange andre anbefalinger, der bl.a. er i den rapport, som Institut for Menneskerettigheder har lavet. Forhåbentlig kan vi så finde et fælles niveau for, hvordan man kan lægge et loft, der sikrer, at man er værge på en ordentlig måde, når man er værge over for mange mennesker.

Kl. 11:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Peter Skaarup.

Kl. 11:55

Peter Skaarup (DF):

Jeg tror ikke, vi behøver nogen konventioner for at blive enige om, at der er advokater, der simpelt hen bare tjener mange penge på det her område og måske ikke altid varetager de værgemål særlig godt. For det at være værge for 100 personer gør jo, at det mindst talt er svært at overskue – det må det jo være.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge Enhedslisten om noget. Nu er Enhedslisten jo i en meget magtfuld position. Det er vel stort set kun Enhedslisten, der kan vende tommelfingeren opad eller nedad, når det handler om, hvad regeringen kan gøre på forskellige områder. Hvordan forestiller Enhedslisten sig at vi sammen skal kæmpe videre med det her? Enhedslisten har jo nogle muligheder, som jeg ikke tror Dansk Folkeparti har.

Vil Enhedslisten bruge de muligheder? Kan vi forvente, at Enhedslisten meget aktivt vil gå ind i det og sige til regeringen, at det simpelt hen ikke nytter noget, at man lukker øjnene for et samfundsproblem, hvor der bliver set bort fra svagt stillede borgere som eksempelvis udviklingshæmmede, der jo ikke rigtig har andre muligheder end værgerne?

Kl. 11:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 11:56

Pernille Skipper (EL):

Nu skal hr. Peter Skaarup nok passe på med at forveksle situationen under den nuværende regering med situationen for ham selv og hans eget parti under den tidligere regering. Jeg tror, at vi alle sammen er pinligt klar over, at Enhedslisten ikke er i stand til at tvinge regeringen til hvad som helst.

Men hvis Enhedslisten f.eks. var gået sammen med Dansk Folkeparti om at forsøge at presse regeringen i forbindelse med finanslovforhandlingerne i forhold til dagpengemodtagerne, så kunne det jo være, at det havde hjulpet lidt at få lidt opbakning fra Dansk Folkeparti.

Man må også sige, at den magtfulde position, som Dansk Folkeparti stod i inden valget, jo kunne have løst nogle af problemerne for de mennesker, som er underlagt værgemål, men ikke har et værgemål af en kvalitet, der er, som den bør være.

Når det er sagt, så forestiller jeg mig, at vi kunne samarbejde om det her i udvalget, altså samarbejde om at finde det rigtige niveau for loftet. Jeg vil gerne høre, hvad det er for nogle fagpersoner, som hr. Peter Skaarup har talt med. Jeg vil også gerne tale om et differentieret loft, evt. suppleret med et krav om et bestemt antal besøg om året, så vi sikrer, at der også er reelt indhold i værgemålet.

Kl. 11:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Simon Emil Ammitzbøll, Det Radikale Venstre – undskyld, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 11:57

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg skal love ikke at nævne Fremskridtspartiet i min tale (*Munterhed*).

Det er et meget sympatisk forslag, som Dansk Folkeparti har fremsat her, i forhold til at se på, hvilke problemer der kan opstå i forbindelse med værgemål, altså om de bliver varetaget på en ordentlig måde i forhold til de svage medborgere, hvis interesse det er, der skal varetages. Der har jo været, det nævnes også i forslaget, en række presseskrivelser om problemer, og der har også tidligere været

tv-dokumentarer, der har været inde på problemstillingen og har set på, om der er nogle, der har så mange værgemål, at de simpelt hen ikke kan passe arbejdet ordentligt.

På nuværende tidspunkt er det svært for os i Liberal Alliance at lægge os fuldstændig fast på, om vi vil støtte forslaget. Vi vil ikke afvise forslaget, vil jeg gerne sige, men vi kunne godt tænke os, at vi i udvalgsarbejdet får mulighed for at gå lidt dybere ind i, om det er antallet i sig selv, der er problemet, eller om der i virkeligheden bare er tale om, at der har været nogen, der ikke har passet deres arbejde ordentligt. Det kunne jo være, at man kunne få nogle, f.eks. Landsforeningen LEV, til at komme i deputation i Retsudvalget, så vi kunne få en mere indgående dialog med dem og finde ud af at identificere, om det er antallet, der er problemet, eller om det er et andet sted, problemet ligger.

Derfor har vi altså en åben tilgang til forslaget. Jeg vil godt sige, at bemærkningerne ligesom indikerer, at der også kunne være noget misundelse i, at der er nogle mennesker, der tjener mange penge – det deler vi sådan set ikke; folk må tjene alle de penge, de har lyst til, for vores skyld. Det, der er det væsentlige for os, er, hvordan vi stiller de svage medborgere i den her sag.

Så Liberal Alliance har altså en åben tilgang til forslaget. Jeg skal hilse fra vores venner i Det Konservative Folkeparti, fra ordfører hr. Tom Behnke, og sige, at Det Konservative Folkeparti er imod forslaget.

Kl. 11:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Jeg siger tak til ordføreren fra Liberal Alliance, der er ikke nogen spørgsmål. Så er det hr. Peter Skaarup som ordfører for forslagsstillerne, værsgo.

Kl. 12:00

(Ordfører for forslagsstillerne)

Peter Skaarup (DF):

Man skal altid være positiv, og jeg synes, det er positivt, at der er støtte til det her forslag fra forskellige partier i Folketinget. Der er også nogle partier, der gerne lige vil arbejde videre med forslaget, inden de sådan giver deres fuldstændige støtte, så de får belyst problemstillingen, og det er selvfølgelig fair nok. Og hr. Simon Emil Ammitzbøll var inde på her til sidst, at det kunne være en idé at få Landsforeningen LEV ind i en deputation. Det bestemmer de selvfølgelig selv, men jeg kunne forestille mig, at de med de holdninger, som de har, og som jo går ud på, at de ser et problem med den nuværende situation, godt kunne tænke sig det, så vi kan få en dialog om, præcis hvor grænserne skal sættes, og hvad der skal gøres.

Det, der er vigtigt, er, at man har en positiv tilgang til at få kigget på det her problem, for man kan selvfølgelig sagtens sige, at der fra Civilstyrelsens og værgernes side har været en holdning om, at der ikke var noget problem. Men hvis dem, der er brugere, altså dem, der er svagtstillede, og som måske ikke lige har en computer eller noget familie, der kan være med til at klage og hjælpe, har den opfattelse, og hvis landsforeningen, der organiserer dem, har den opfattelse, at der er et problem, så synes jeg, at vi som politikere ikke kan lukke øjnene for det, og derfor er det også, vi har fremsat det her forslag. Og vi håber, at regeringen vil kigge seriøst på det i stedet for sådan bare at sige, at det mener embedsværket ikke der er, og så er det det.

Jeg tror, det er vigtigt, at partier, der normalt i hvert fald prøver at sige, at de tager hånd om de svagest stillede borgere, også følger op på det. Og hvis vi har nogle svagtstillede borgere i det her land, som ikke bare lige kan gå ud og tage et arbejde og ikke lige kan alt det, som f.eks. folketingsmedlemmer, der har adgang til alt mellem himmel og jord, computere, telegrambureauer, aviser osv., kan, men som virkelig er i klemme, og som ikke får hjælp fra de værger, der egentlig er sat i verden for at hjælpe dem, så skal vi kigge på det, så

skal vi gøre noget ved det. Det må også være i regeringens interesse at gøre det.

Hvis vi ser på, hvad der bliver sagt, så vil jeg lige komme ind på, hvad det er, bl.a. LEV, der er en landsforening, der hjælper udviklingshæmmede, siger. Foreningen har skrevet til justitsministeren den 19. december 2011, og af det brev fremgik følgende:

»Alt for mange af de professionelle værger tager for let på den meget vigtige opgave, som det er at beskytte og støtte borgere, som ikke selv kan varetage deres interesser fuldt ud. Især i de tilfælde, hvor borgeren med værgemål ikke har kontakt til pårørende med overskud til at støtte den pågældende, efterlader det borgeren i en ekstremt sårbar situation – både i relation til diverse dispositioner i borgerens private økonomi og i relation til borgerens helt grundlæggende retssikkerhed.«

Videre hedder det:

»En gruppe meget sårbare borgere risikerer derved, at de ikke får den nødvendige bistand og beskyttelse i relation til retssikkerheden i forbindelse med sociale ydelser og foranstaltninger, men også at der bliver begået mere grundlæggende brud på deres personlige rettigheder.«

Det er der, jeg synes det er kedeligt – og vi i Dansk Folkeparti synes det er kedeligt – at regeringen så bare siger: Nå, men det har vi haft nogen til undersøge, og det bliver også undersøgt i 2015, dvs. om 2 år. Der kigger man lidt på det igen. Og der er ikke noget om snakken, det har ikke givet anledning til problemer.

Begge ting kan jo ikke passe. Og hvis dem, der med tingene at gøre, siger, der er problemer – og vi behøver ikke at være særlig fantasifulde for at forestille os, at det at have 100 personer at være værger for kan give anledning til visse problemer – så er vi nødt til at kigge på det, og vi er nødt til at handle.

Ydermere er det jo sådan, at i de her tider, hvor samfundet ændrer sig meget hurtigt, hvor tingene sker meget hurtigt på grund af internet, på grund af lovgivning, på grund af effektiviseringer og besparelser rundtomkring, er det ekstra vigtigt, at der er tilbud til bl.a. mennesker med udviklingshæmning, og at der er nogle, der er opmærksomme på deres retssikkerhed. Og der er det klart, at der er mange i den målgruppe, som har brug for værger, og som ikke er i stand til at agere over for urimeligheder, en kommune måtte foretage: besparelser, effektiviseringer, der kan gå hårdt ud over de svagt stillede borgere. Der er det altså vigtigt, at vi i Folketinget seriøst går ind i sådan nogle samtaler om de her ting og laver ændringer, hvis der er behov for det.

Kl. 12:05

Så er det jo også sådan, at der er mange penge involveret i det her. Det er sådan, at der er advokater, der tjener op til 750.000 kr. om året på at være værger for et meget stort antal mennesker. Og det siger sig selv, at når der er så store penge involveret i det, kan det også betyde, at man er villig til at gå på kompromis med hjælpen til rådgivning f.eks. omkring økonomiske forhold – og det er der jo så også en række eksempler på er sket – for at kunne bibeholde hvervet som værger for så mange mennesker. Og der synes vi ikke det er nok, at man i statsforvaltningerne siger, at nu skal værgerne også besøge alle 100, de er værger for, hvis det er sådan, at det så bare er et besøg og det så i øvrigt bare er venstrehåndsarbejde bagefter.

Vi havde jo i Folketinget for år tilbage en problemstilling lidt i samme boldgade, som der er blevet gjort noget ved, og det kan være, der skal gøres endnu mere hen ad vejen, og det var vedrørende vores dommere. Det viste sig, at både vores byretsdommere, vores landsretsdommere og vores højesteretsdommere i ret stort omfang havde bierhverv ved siden af deres gerning som dommer og på en måde, hvor det i virkeligheden i nogle tilfælde så ud til at overskygge dommerhvervet, at man var optaget af alt muligt andet, der gav ret store penge på kontoen for de pågældende. Det blev der gjort noget ved i en fælles bestræbelse af Folketingets partier, og det endte også med,

at forskellige regeringer, som måske fra starten af havde lidt svært ved at se det i øjnene, gjorde noget ved det.

På samme måde forudser vi i Dansk Folkeparti, at regeringen og Folketinget er nødt til at få set på det her område, for det ser ud til, at det er en slags pengemaskine for visse advokater, og det går altså ud over borgerne, hvis det er, at det ikke bliver taget seriøst.

Jeg har fulgt det, der er blevet sagt, og jeg skal takke Liberal Alliance for et seriøst indlæg og også for ideen om, at vi får sat ekstra fokus på spørgsmålet. Jeg skal også takke Enhedslisten for en god tilgang til tingene. Jeg fornemmer, at vi faktisk er ret enige. Vi kan diskutere antallet, altså loftet på de 25. Det kan være, det skal være et andet tal. Det kan være, det skal være 20. Det kan være, det skal være 30. Det må vi tage en snak om, helt sikkert.

Jeg er lidt ked af, at hverken SF eller De Radikale kan støtte forslaget, og jeg er også ked af, hvis der er partier, der simpelt hen ikke rigtig deltager i debatterne om sådan et vigtigt emne som det her. Jeg er også ked af, at regeringen ser lidt bort fra emnet. Jeg fornemmer egentlig en optagethed af emnet hos ordføreren for Socialdemokraterne, fru Julie Skovsby, og jeg håber, det kan være med til, at vi får sat fokus på det, og at man måske kan få øjnene op for et samfundsproblem, som vi ikke bare lige skal lukke øjnene for her i Folketinget. Vi vil i hvert fald arbejde videre med sagen, og jeg siger tak for en rimelig seriøs behandling fra Folketingets partier herinde.

Kl. 12:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 12:09

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes på tirsdag, den 29. januar 2013, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henviser til ugeplanen, der også fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 12:09).